

*Bergmarks i
Södra Ersmark.
En släktkrönika*

Lennart Kågedal

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Vad är det speciella med Bergmarkssläkten i Södra Ersmark?.....	4
Familjen Marta Helena Johansdotter och Moses Mosesson Bergmark.....	6
Marta Helena, kallad Lena.....	6
Moses.....	7
Barnen.....	8
Biskopen och organisten och problemet med deras morfars farfar.....	9
Handlaren och patronen Johan Bergmark i Nederkalix.....	11
Ingifte professorn Egil Johansson.....	14
Två hantverkare och företagare samt en garvaregesäll.....	15
Färgeri-fabricuren Moses Mosesson Bergmark	15
Garvaren Lars Anton Bergmark.....	17
Garvaregesällen Gustaf Bergmark.....	18
Aron Bergmark och hans söner Moses, Johan Otto, Karl och Theodor samt dottern Ida Josefina.....	19
Bonden Aron Bergmark och sönerna Johan Otto och Theodor.....	19
Moses.....	22
Karl.....	23
Ida Josefina.....	25
Uppfinnaren Nisse Bergmark och brodern Lennart.....	27
Utvandrarna.....	30
Vilka var utvandrarna.....	30
Otto Bergmark (1831-).....	30
Lovisa Bergmark (1834-1920).....	30
Moses Otto Immanuel Bergmark (1861-1940).....	31
Carl Gustaf Theodor Bergmark (1868-1925).....	33
Ida Maria Boström (1876-1942).....	34
Anders Bergmark i obefintlighetsboken (1883-1939).....	34
Moses Carlberg, provisor.....	34
Sjömän.....	35
Bilaga 1. Ättlingar till Moses Mosesson Bergmark och Marta Helena Johansdotter.....	36
Bilaga 2. Basarkommitté samlad på JO Bergmarks gård.....	45
Bilaga 3. Ur minnesord efter Anna-Lisa Harlin, född Grönlund.....	46
Bilaga 4. Ur minnesord efter Bengt-Arne Harlin.....	47
Bilaga 5. Futurum – årtal i företagets utveckling.....	48

Förord

Tillkomsten av denna släktrönika har att göra med att jag i min släktforskning upptäckte att i stort sett alla som bodde i Ersmark när jag var barn i mitten på 1900-talet var släkt med varandra. Ofta var det avlägsen släktskap men i gengäld var man släkt på många olika sätt. Som exempel kan nämnas att jag är släkt med Nils Bergmark på många olika sätt – mitt släktforskningsprogram kan bara visa de 20 första – dock är den närmaste släktskapen är bara att han och min farmor var sexmänningar på två olika sätt. Efterhand kom jag att i mitt släktregister ha med anor för i stort sett alla hushåll i byn och däribland också Bergmarkssläkten med säte och ursprung i Södra Ersmark.

På 1950-talet startade Nisse Bergmark och hans bror Lennart i Ersmark företaget Matoz som kom att ombildas till Futurum. Släktforskningen visade att de fullföljde en tradition av företagsamhet i sin släkt som var värd att uppmärksammas. Medlemmar av Bergmarkssläkten har spelat framträdande roller i byns och traktens utveckling på olika sätt och har visat en särskild entreprenörsanda. De har också mer än andra sökt sig till nya verksamhetsområden och positioner i samhället.

Information om de olika släktgrenarna har jag i huvudsak funnit genom konventionell släktforskning. Om jag ska nämna någon speciell källa får det bli samlingen efterlämnad av avlidne Torsten Bergmark i Uppsala som bedrivit omfattande forskning om sin släkt. Samlingen finns nu hos hans bror Lars Bergmark som välvilligt ställt foton och annan information till mitt förfogande.

Det är inte troligt att det ska funnits foton som visar den första generationen, det vill säga Moses Mosesson Bergmark och Marta Helena Johansdotter, men medlemmarna i nästa generation levde till en tid då det blev vanligt med fotografering. Tyvärr har jag bara fått tag på foton av två av dem. Jag antar att en del gamla fotografier tillsammans med andra hemmanshandlingar gick upp i rök då den ursprungliga släktgården brann 1995. Gården var då uthyrd utom släkten men ett rum hade reserverats för gamla släktsaker.

Uppsala april 2022

Lennart Kågedal

Vad är det speciella med Bergmarkssläkten i Södra Ersmark?

Med släkten Bergmarks i södra Ersmark menas här alla kända och okända ättlingar till Moses Mosesson Bergmark och Lena Johansdotter på hemmanet Ersmark 13. Medlemmarna finns nu inte bara i Ersmark utan är spridda över hela Sverige och i någon mån i andra länder. Bland dem hittar man ovanligt många företagsamma och framgångsrika personer, både som bönder och som företagare. Där finns flera personer med framträdande positioner i samhället och ett antal utvandrare.

Släktkrönikan kommer i huvudsak att handla om personerna i följande sammanställning som visar deras mångskiftande engagemang inom olika områden. Siffror och indrag visar vilken generation personen tillhör.

1. **Moses Bergmark** (1783-1857)

Bonde på Ersmark 13, ledamot i ägodelningsrätten, entreprenör, del i fartygsbyggande

2. **Anna Kajsa Bergmark**

5. **Anna-Lisa Grönlund**, g. Harlin

Kantor, organist-och kyrkosångarexamen

6. **Tord Harlin**

Lärare, biskop, fotograf

6. **Bengt-Arne Harlin**

Organist i Skellefteå landsförsamling

2. **Martha Helena Bergmark**

4. **Anders Bergmark**

Utvandrade till USA, dog i Duluth, Minnesota

2. **Johannes Bergmark**

Handlare, virkespatron mm i Nederkalix, anfader u.ä. till min gode vän Helge Bergmark

2. **Aron Mosesson Bergmark**

Bonde Ersmark 13, "verksägare"

3. **Moses Aronsson Bergmark**

Byggmästare, byggde kvarnar och sågverk, flera ättlingar döda i skelleftesjukan

5. **Göran Kvist**

Tecknare, ingenjör, startade firman TR-REKLAM

3. **Johan Otto Bergmark**

Bonde, sågverksägare, hade första bilen i Ersmark

4. **Nils Bergmark**

Uppfinnare, start av och delägare i fläktfabriken Futurum, VD

4. **Lennart Bergmark**

Delägare i Futurum

3. **Karl Bergmark**

Trävaruhandlare, grosshandlare

4. **Aron Bergmark**

Intendent på "Svettis" i Uppsala, verksam inom kommunal

- förvaltning rörande idrottsanläggningar, idrottsman
5. **Linda Steneberg**
Chef på EU-kommissionens kontor
 4. **Karl Erik Bergmark**
Ekonomichef Ford Motor i Frihamnen, S-holm
 3. **Theodor Bergmark**
Bonde, verksägare, tidig bilägare i Ersmark
 5. **Gösta Falk**
Företagare i byggmaterialbranschen
 6. **Mattias Jakobsson**
Företagare i byggbranschen
 2. **Moses Mosesson Bergmark**
Färgare med färgeri i Hammerdal och sedan i Skellefteå
 3. **Moses Otto Immanuel Bergmark**
Apotekare och optiker i Australien, kulturpersonlighet och amatörmusiker
 4. **Otto Theodor Lee**
Bankdirektör i Australien
 4. **Johan Waara-Grape**
Folkskollärare, överlärare, folkskoleinspektör
 3. **Carl Bergmark**
Sjöman, utvandrade till USA, okänt öde, putsade fönster på skyskraporna i New York(?)
 2. **Lars Bergmark**
Garvare i Skellefteå där han gjorde konkurs, sedan garveriarbetare i Uppsala(?) och Stockholm
 2. **Lovisa Bergmark**
Emigrerade till USA där hennes man och två barn dog, åter till Sverige som änka

I bilaga 1 finns en ”stamtavla” med alla personer i släkten som jag har registrerat inklusive partners. Den är inte komplett för de senaste generationerna. I bilaga 2 visas ett foto från omkring 1920 där flera av personerna hör till Bergmarkssläkten.

Familjen Marta Helena Johansdotter och Moses Mosesson Bergmark

Marta Helena, kallad Lena

Marta Helenas föräldrar var Lilla¹ Johan Nilsson (1751-1809) och Anna Johansdotter (1753-1831). De fick sexton barn, tolv döttrar och fyra söner.

Vid storskiftet i Ersmark 1803-1804 var Lilla Johan Nilsson ägare till det odelade Ersmark 13, Jakob-Jonsahemmanet², på 5/16 mantal. När han dog fanns ingen son som kunde ta över hemmanet. Alla hans fyra söner hade dött; sonen Johan dog 1878, tre år gammal, Nils dog 1808, 29 år och ogift, tvillingen Jakob dog antagligen som baby och den fjärde sonen Johan dog 1895, det år han föddes.

Hur blev det med döttrarna? Anna Margreta dog troligen som liten, Brita dog innan hon var två år, Anna Stina, Anna Christina, Anna Cajsa och Eva Caisa och en dotter Eva född 10 år efter Eva Caisa dog alla mycket tidigt.

Kvar fanns fem döttrar som levde till vuxen ålder och fick efternamnet Johansdotter i kyrkböckerna:

- Maria, född 1780, gifte sig 1810 med drängen Nils Olofsson från Stavaträsk. Han blev bonde i Storkågeträsk
- Brita, född 1781, gifte sig 1809 med drängen på gården Anders Pehrsson, född i Piteå. Hon dog i barnsäng 1814 vid en tvillingfödsel. Familjen fanns då i Gummark.
- Anna Catrina (Cajsa), född 1790, gifte sig 1815 med Jacob Johansson från Källbomark. De flyttade 1822 till Piteå sf. Han var 1823 ägare till 5/32 mantal Ersmark 13. I mantalslängden står: ”Observerad i Källbomark”.³
- Marta Helena (Lena), född 1791. Hon fick 1815 utom äktenskap dottern Fredrica Pehrsson som i sinom tid gifte sig med Johan Andersson⁴ Enmark och blev anmoder till ett stort antal medlemmar i Lass-släkten i Ersmark. I oktober år 1817 gifte Lena sig med Moses Mosesson Bergmark, född i Gagsmark 1783.
- Christina (Stina), född 1793, gifte sig 1819 med Nicodemus Larsson Hedman. Han var bonde och inhysesman i Bureå och Burvik och dog 1848. Stina dog i Ersmark som distriktshjon år 1868.

Marta Helena var den enda dottern som på sikt blev kvar i Ersmark och på hemgården och det skedde genom att Moses Mosesson Bergmark som, trots att hon redan hade barn utom äktenskapet, gifte sig med henne och blev ägare till halva hemmanet. Enligt mantalslängden var hennes syster Anna Cajsas man ägare till den andra halvan men bara en kort tid, mindre än två

¹ ”Lilla” var ett tillägg till namnet för att skilja honom från en annan Johan Nilsson i byn.

² Hemmanet hade hade från 1720 ägts av Jakob Johansson (Jakob-Jonsa)

³ Häradsskrivaren i Skellefteå fögderi (1743-1946) (AC) Vol:217 (1822-1825) Bild 1220

⁴ Det var inte den Johan Andersson som 1824 blev ägare till halva Ersmark 13.

Bild 1. Ur karta från Laga skifte i Ersmark 1840-1841. Littera U betecknar Moses Mosesson Bergmarks hemman och gårdsplatsen fanns på ägofiguren 2677 inom röd markering. Profilen till höger i bilden representerar Kågeälvens södra strand.

år. När den familjen flyttade från byn gick halva Ersmark 13 definitivt ur släkten.

Moses

Åtminstone i fyra generationer i följd fanns det en Moses Mosesson i släkten vilket gör det svårt att hålla reda på i vilken generation man befinner sig. Den Moses Mosesson Bergmark som gifte sig med Marta Helena Johansdotter på Ersmark 13 föddes 1883 på hemmanet Gagsmark 3 i byn Gagsmark som ligger längst i norr i Västerbotten, cirka 20 km från kusten. Hans farfar, Moses Mosesson, född 1715 i Storkåge, som hade varit soldat på roten Junkare, flyttade till Gagsmark och blev där år 1756 ägare till hemmanet Gagsmark 3. Hans ende son, Moses Mosesson Bergmark, född 1750, övertog hemmanet. Han var den förste i släkten att använda släktnamnet Bergmark.

Han var alltså far till anfadern i denna släktkrönika Moses Mosesson Bergmark, född 1783, och hans tre syskon: Martha Lena, som gift boende i Finnträsk, Lars, som blev bonde på hemgården och var tre år yngre än Moses, och Carl, den yngste av bröderna, som gifte sig till Storkåge 15. Dessutom hade två systrar dött som mycket unga.

Moses blev som nämnts ägare till halva stamhemmanet Ersmark 13 genom giftet med Lena Johansdotter. År 1827 hade beslut om stadgan för Laga skifte⁵ kommit och Moses var den som begärde att det skulle genomföras i Ersmark. Hans del av hemmanet, Ersmark 13² var på 5/32 mantal. Gårdsplatsen låg på södra sidan älven ungefär där Futurums fabrik i Ersmark kom att byggas på 1950-talet.

Gårdsplatsen för den andra halvan av hemmanet, Ersmark 13³, låg på norra sidan om älven söder om byavägen mitt emot det som vid 1900-talets mitt var Boströms café. Den har till långt in på 1900-talet ägts av medlemmar i Anners-Ols-släkten.

Moses, som tydligen var en företagsam person, anlade en vadmalsstamp i Djupbäcken där den korsar den gamla kyrkvägen, samt en benkross och en benkvarn för att producera gödselmedel vid Kågeälven på det som kallats Kvarnäset. Fallhöjden var låg och vattenmängden för liten för vadmals-

⁵ För att laga skifte skulle genomföras i en by räckte det med att en hemmansägare begärde det.

stampen vid Djupbäcken och den flyttades därför till Kvarnåset. Benkvarnen liksom vadmalstampen var i bruk in på 1900-talet.⁶

Moses son Johan, se avsnittet om honom sidan 11, berättar i sin levnadsbeskrivning att hans far var hemmansägare, ledamot i ägodelningsrätten⁷ och fartygsägare. Han skriver att Moses år 1839 och 1840 lät hugga skeppsvirke och tillsammans med lantmätaren Widestedt byggde tre fartyg i Kåge och att han själv var den som förde räkning över det levererade virket.

Dokumentationen av skeppsbyggandet i Kåge tyder inte på att Moses var fartygsägare som Johan skriver. Möjligen var han delägare medan fartygen byggdes eftersom de omedelbart såldes, men det kan säkert stämma att Moses levererade virke till av skeppsbyggena.⁸

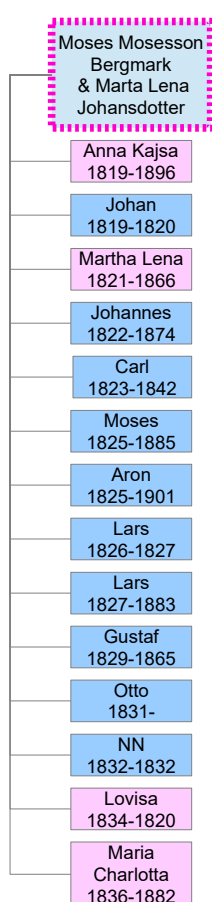
Innan Moses dog hade han sålt sitt hemman till sonen Aron, som därmed blev både bonde och verksägare.

Barnen

Fjorton barn föddes i Moses och Lenas familj på mindre än 18 år, fyra flickor och tio pojkar och däribland två tvillingpar. Två av pojkarna dog som spädbarn och ett av barnen var en dödfödd pojke. Lena hade ju dessutom ett barn, Fredrika Pehrsson, innan hon gifte sig med Moses. Man kan väl inte helt utesluta möjligheten att Fredrika också var dotter till Moses men det finns inga fakta som talar för det och hennes efternamn tyder väl snarast på att så inte skulle vara fallet. En utredning med DNA-analyser skulle kanske ge klarhet om detta.

I följande sammanställning om barnen ges sidhänvisning där utförligare beskrivning finns längre fram.

- Två av flickorna var tidiga i syskonskaran. Ingen av dem gifte sig men båda fick utomäktenskapliga barn, Anna Kajsa två, s. 9, och Martha Lena ett.
- Johannes blev handlare och virkespatron i Nederkalix, s. 11.
- Carl, sjöman dog till sjöss som jungman efter nyss fyllda 19 år, s. 35.
- Moses blev färgare och färgerifabrikör, s. 15.
- Aron blev bonde på hemgården s. 19.
- Lars blev garvare, s. 17.
- Gustaf, garvaregesäll, dog ogift i Sundsvall i smittkoppor, s. 18.
- Otto blev sjöman med okänt slutligt öde, s. 30 och s. 35.
- Lovisas livsöde var dramatiskt och tragiskt med förlust av både make och barn, s. 30.
- Maria Charlotta blev bondmora i Långviken, Falmark, gift med August Nilsson Boström. En återkoppling mellan släkterna skedde när Rut Bergmark, sondotter till Maria Charlottas bror Aron Mosesson Bergmark, gifte sig med Karl Boström, sonson till Augusts bror Nikanor Nilsson Boström.

⁶ Ernst Westerlund, *Byar och folk, Del 1, Ersmark*, s. 207. Enligt Gustaf Renhorn var det sonen Moses som anlade vadmalstampen, se sidan 15.

⁷ Ägodelningsrätt var en domstol för avgörande i fastighetsbildningsmål. Den var första instans och fanns från 1827 till 1971.

⁸ Rolf Granstrand, *Skeppslista för Skelleftebygdens segelfartyg 1770–1892*, Skelleftebygdens 1/2011, s. 18.

Bild 2: Anna Cajsa Bergmark. I en notering på fotots baksida har hon fått namnet Anna Cajsa Grönlund, men hon var aldrig gift. Foto ur samlingar efter Torsten Bergmark.

Biskopen och organisten och problemet med deras morfars farfar

Moses och Lenas äldsta barn hette Anna Catarina och kallades Anna-Cajsa. Hon var som nämnts aldrig gift men fick två barn, Jonas Grönlund, född 31 mars 1851, och Anna Helena (Lena) Grönlund, född 7 juni 1852.

Anna Helena blev sömmerska och dog ogift i Myckle 1892.

Sannolik far till Anna-Cajsa Bergmarks barn var Jonas Grönlund, född 1826 i Ersmark. Ett argument för detta är överensstämmelsen vad gäller namn; för sonen både för- och efternamn. Åtminstone bör man kunna räkna med att barnens far hörde till Grönlundssläkten. De mest kända medlemmarna i denna släkt är orgelbyggarna och ägarna till Grönlunds Orgelbyggeri i Gammelstad utanför Luleå. Det grundades i Kåge, grannby till Ersmark.

Födelseboken är skadad men man kan se att Johan Fredrik Grönlund, pappa till den förmodade fadern, var vittne vid Jonas dop 14 mars 1851 och därmed var säkert också Johan Fredriks hustru dopvittne.

I husförhörlängden för 1853-1863 sägs att Jonas, född 13 mars 1826, varit till sjöss i många år. I den för 1862-1870 finns den odaterade anteckningen att han varit till sjöss i 17 år och slutligen i längden för 1870-1880 noterades år 1876 för Jonas Grönlund, sjöman, att han varit frånvarande i 26 år utan att höra av sig. Den sistnämnda uppgiften gör det möjligt att Jonas Grönlund hade en son född i mars 1851. För att han ska ha varit far till Anna Helena, född i juni 1852, krävs att han åtminstone varit på besök i Ersmark senare än 1850.

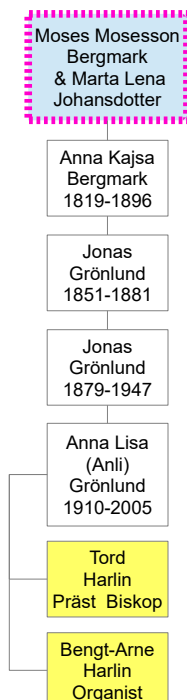
Thore Wikner, granne till Bergmarks i Södra Ersmark, har lämnat följande traderade information:

Anna-Cajsa fick överta vårdnaden om barnbarnen Anna Augusta och Jonas när deras föräldrar dog i mars 1881 och juni 1882. Enligt protokolls-boken i byakistan fick hon hjälp av byamännen med ved, mjöl, lite kontanter med mera. Hon bodde i en liten stuga i södra byn.

Gunnar Bergmark, född 1907 och sonson till Aron, Anna-Cajsas bror har berättat om Anna-Cajsa, som varje vår väntade att hennes fästman skulle komma hem från sjömanslivet.

John Grönlund, född 1913, som gjorde militärtjänst under kriget på 1940-talet i Stockholm, har berättat att han fick en adress i Stockholm av Theodor Bergmark, far till förutnämnde Gunnar. John hittade adressen där det fanns en äldre man och framförde hälsning från Teodor. Jag har fått den tanken att mannen och Teodor var barndoms-kamrater. Kunde mannen vara Jonas Grönlund?

Om det fanns någon koppling till Anna-Cajsas "fästman" Jonas Grönlund via den man som John Grönlund träffade i Stockholm kan man bara speku-

lera – det är givet att det inte var Jonas eftersom han var född 1826 och mötet inträffade på 1940-talet.

Anna Cajsas son Jonas gifte sig 1876 med Eva Maria Johansdotter Lundström från Kåge. De fick två barn, Anna Augusta Grönlund, född 1877, och Jonas Grönlund, född 1879, som båda togs om hand av Anna-Cajsa som Thore Wikner beskrivit ovan.

Den sistnämnde Jonas Grönlund blev rallare i Norrbotten och deltog i byggandet av järnvägen till Kiruna. Där träffade han sin blivande hustru Agnes Östgren, som var husa hos Hjalmar Lundbohm, LKAB:s förste disponent i Kiruna.

Jonas och Agnes gifte sig 1905. Han kom att vara sysselsatt vid järnvägen som smörjare, sovvagnskonduktör och vagnskarl, som han kallas i kyrkböckerna. År 1940 flyttade familjen till Luleå från Jukkasjärvi.

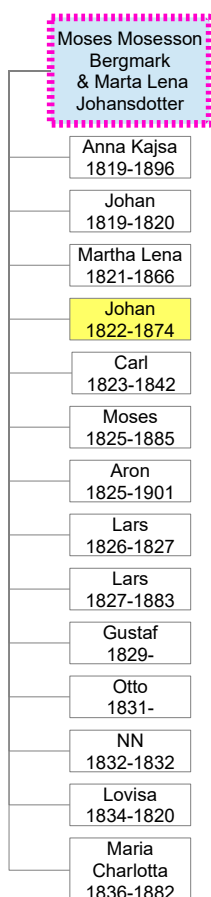
Dottern Anli, gift med Gösta Harlin, organisten i Luleå domkyrka, var på olika sätt verksam i Domkyrkoförsamlingen, se Bilaga 3. Även hennes söner Tord Harlin och Bengt-Arne Harlin kom att verka inom Svenska kyrkan. Tord utbildade sig först till folkskollärare och gick sedan vidare och blev präst och Svenska kyrkans missionär i Zimbabwe. Åren 1990-2000 var han assisterande biskop i Uppsala stift, den ende som haft och kommer att ha denna titel. Han har också framträtt som fotokonstnär och författare.

Bengt-Arne Harlin, som har varit verksam som organist i Skellefteå landsförsamling i 37 år, se Bilaga 4, avled i oktober 2020. Han var gift med Birgit, född Forsell, syster till Tord Harlins hustru Gunnel.

Bild 3: Biskop Tord Harlin. Foto: Uppsala stift.

Handlaren och patronen Johan Bergmark i Nederkalix

Johan Bergmark, döpt som Johannes, var det fjärde barnet i Moses och Helenas barnaskara. En namne hade fötts 1819 och dött året därpå. Johan har lämnat efter sig en ”levernesbeskrivning”⁹ med intressant information om sig och sina släktingar.

Född 4 januari 1822. Uppfödd i mina föräldrars hus i Skellefteå Ersmark. Min fader Hemmansegare, Ägodelnings Rätts Ledamot, Fartygsegaren Moses Bergmark, min moder Martha Helena Johansdotter, född derstädes.

Tid efter annan fick jag gå i åtskilliga skolor och lära läsa skriva o räkna etc. och emellanåt deltaga uti åtskilliga göromål inomhus. 1838 följde med mitt faders fartyg trenne resor på Stockholm, från Skellefteå, Umeå och Kilön eller Håknäs, önskade komma i tjänst i handel uti Stockholm, men kunde ej erhålla någon plats såsom jag önskade den.

1839 och 1840 lät min fader hugga Skippsvirke och bygga trenne fartyg i Kågeå tillsammans med Coms. Lantmätaren J.O. Widestedt, då förde jag räkning öfver det huggna och köpta virket. 1842 i Oktober antog jag tjänst såsom Handelbetjent hos herr G. Agnberg som förestod handel åt herrar L.M. Svartling o Co. i Norrköping. Afflyttade derifrån i Oktober 1844 (erhöll betyg).

I Februari 1845 fick jag Condition hos herr Consul Seth Franzen i Skellefteå såsom bokhållare¹⁰ och det enda biträdet han hela tiden hade. Jag afflyttade i slutet af November 1852. Erhöll betyg.

Johan berättar vidare att han den 13 juli 1852 gifte sig med demoiselle Anna Magdalena Widestedt. Hon var dotter till kommissionslantmätaren J.O. Widestedt och hans hustru Margreta Catharina, född Klingberg. Den 6 september 1852 föddes sonen Olof Otto.

Men Johan berättar inte att han den 2 maj 1850 fick en son utom äktenskapet med Greta Kristina Pärsson, som flyttat från sin plats som piga på Norrböle för att föda barnet på hemgården i Sjöbotten. Hon gifte sig ett par år senare och fick en familj i Falmark med många barn.

Den son som hon fick som ogift kom att heta Pär eller Petter Bergmark och för hans efterkommande – han gifte sig och fick en stor familj bosatt i Klemensnäs och senare i Furunäs – är det helt klart och säkert att Johan Bergmark från Ersmark var Petters pappa. Min gode vän Helge Bergmark i Uppsala har berättat för mig om sin släktskap med Bergmarkarna i Ersmark.

⁹ *Levernesbeskrifning m.m. för Johan Bergmark* har publicerats av Torsten Bergmark, Uppsala, i KALIXforskarNYTT, Nr 2, mars 1896. I vilken form originalet föreligger är inte känt.

¹⁰ Enligt husförhörslängden var Johan dräng hos vicekonsul Seth Miael Franzén på Norrböle. Hans bror Otto fanns också där.

Helge Bergmark är barnbarn till Petter Bergmark.

I Johan Bergmarks levnadsbeskrivning berättas vidare att de nygifta efter att ha bott hos brudens föräldrar några månader flyttade till Nederkalix dit de kom 2 december. Johan skulle etablera sig som handelsman och han fick i januari 1853 vederbörligt tillstånd av "landshövdingeämbetet".

Familjen bosatte sig i Näsby i Nederkalix där man arrenderade ett hemman för fem år efter en avliden. Johan hade en betjänt från Linköping (oduglig!), två drängar och en piga för skötseln av hemmanet och hushållet. Han agerade som uppköpare och utskäppare av virke för konsul Franzén i Skellefteå åren 1853-1856 och handlade för egen del med spannmål, mjöl, brännvin, kaffe, bomull garn med mera. Avkastningen på hemmanet var god. I december 1855 fick han burskap för handel i Haparanda stad.

År 1856 köpte Johan en andel i skonerten Jenny, som höll på att repareras efter en grundstötning i Haparanda skärgård. Året därpå köpte han helt för egen del trävaror som lastades på tre fartyg: Briggen Henriette, 125 läster till Antwerpen, Briggen Nordstjernen, 200 läster till Paimboeuff och briggen Frithiof, 160 läster till London.

Handeln med trävaror fortsatte under följande år. Johan berättar om skördeutfall och om goda och sämre tider. Han talar om andra handelsmäns konkurser. År 1858 gjorde hans hustru Malin en "lustresa" till Stockholm och den 1 augusti 1861 reste hon till Stockholm och den 20 augusti for Johan dit. De återkom med Wolontaire 15 oktober.

År 1862:

Bodde kvar på samma ställe i Näsbyn. Under vinterns lopp ganska mycke snö och jämn kyla. Kalix Elf blef isfri 17 maj och den 2 juni kom första fartyget in. /.../ Under Augusti månad blef mycket kallt så att största delen af årets gröda blef förstörd och en stor misväxt, synnerligen norra delen af länet der hungersnöd är att befara. Höskörden är under medelmåttan. Lastade under sommaren 6 laster trävaror på England, Frankrike, Belgien, och Tunis och förtjente på dessa ganska bra samt på annan handel. /.../

Den 22 november gick sista fartyget ut, 2ne skonare, den ena kom till Stockholm och den andra kvarliggande i Rathan. "Jenny" [med] skeppar A Johansson blef vinterliggare i Rathan på resa härifrån till Stockholm."

År 1863:

Wintern mycket ostadig, storm och snöyra och stundom 4-5 grader blidt. Sommaren något ojemn, i slutet av juli en mycket kall natt, då på sina ställen frös bort all gröda, så att den i det hela taget är under medelmåttan – men höfångsten god.

Lastade 4 Franska och ett Norskt Fartyg med Trädvaror hvilka afgingo till Frankrike och ett till Tunis, ett af de Franska Fartygen hade Tjära, 600 tunnor. Den 25 mars giftade Maria Charlotte sig, yngsta systemen, med bonden August Boström i Långviken och yngsta

Bild 4: Helge Bergmark, möbelsnickare, slöjdlärare, lärare i samhällsorienterande ämnen på högskolan, barnbarns barn till Johan Bergmark. Foto Ingrid Kågedal.

brodern Otto Giftade sig med en amerikanska uti Chicago. Den 14 maj blef Kalix Elf isfri och den 8 juni kom första segelfartyget in.

Den 20 maj 1863 flyttade familjen till eget hemman nr 2 på 1/16 mantal i Näsby.

För år 1864 noteras bara att vintern var jämn och vacker och därmed var det slut på levnadsbeskrivandet.

Johans hustru Anna Magdalena dog år 1870 i Näsbyn och Johan gifte om sig 1872 i Stockholm med den 26 år yngre Sofia Thingvall, dotter till tulluppsyningsman Oskar Thingvall i Nederkalix. Johan avled år 1874 i Södertälje och begravdes där. Han var vid sin död fortfarande skriven i Nederkalix.

Sonen Olof Otto Bergmark gifte sig 1876 med Lydia Burman från Överluleå. Han kallades possessionat¹¹ i Nederkalix och landskontorist i Nederluleå sedan familjen flyttade till Luleå 1881. Det är väl tydligt att han inte fortsatte faderns verksamhet som bonde, handlare och träpatron. Möjligen hade det inte gått så bra för fadern åren sedan han upphört med levnadsbeskrivningen. Olof Otto och Lydia fick två döttrar och en son men inga barnbarn.

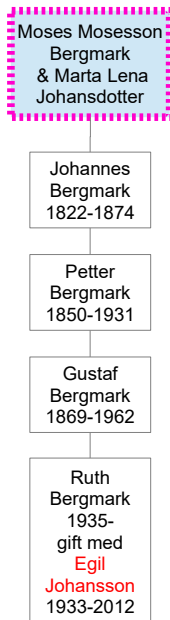
I husförhörslängden om Olof Otto står att han vid döden var ”utfattig”.

Därmed hade denna gren av Bergmarkssläkten nått sin ände. Men nu levande ättlingar efter den utomäktenskaplige Petter Bergmark är många.

Olof Ottos bara fyra år äldre styvmor drog vidare och gifte sig i Stockholm år 1874 med kaptenen och avvitringslantmätaren Isak Wilhelm Lindfors. Hon dog 1931 i Umeå.

¹¹ Possessionat var på svenska språket en benämning på ägare av större egendomar i Sverige och Finland. Possessionat var dels en kategori i Sveriges befolkningsstatistik, dels en social titel.

Ingifte professorn Egil Johansson

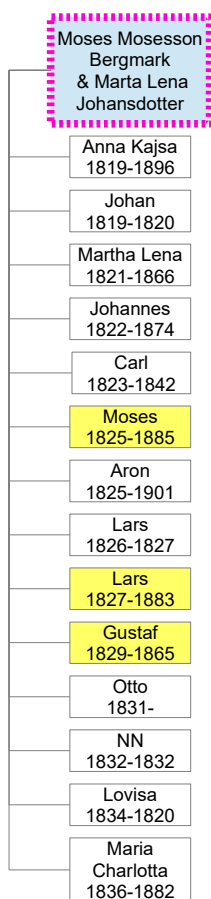
Denna släktrönika handlar ju i första hand om ättlingar till den Moses Mosesson Bergmark som kom flyttande till Ersmark 1817. Men här görs ett undantag för att ge litet information om en ingift person nämligen Egil Johansson. Hans hustru Ruths farfar var den ovan nämnde Petter Bergmark.

Egil Johansson föddes i Bergsbyn, Skellefteå och blev präst 1959 efter studentexamen i Skellefteå och teologiska studier i Uppsala. Han hade prästtjänst på olika håll i Luleå stift. När han arbetade i Bygdeå församling blev han uppmärksam på att prästernas noteringar i husförhörslängderna kunde användas för studier av hur det var med läskunnigheten redan på 1700-talet. Han påbörjade studier vid institutionerna för sociologi och pedagogik vid Umeå universitet och skrev en vetenskaplig uppsats om anteckningarna i husförhörslängderna och den blev en inledning till hans vidare forskning.

Egil Johansson kom i sin verksamhet vid universitetet att bli en nyckelperson för tillkomsten av Demografiska databasen i Umeå. Det är både en institution inom universitetet för forskning och utbildning och en databas där man omsorgsfullt registrerat information från kyrkböcker. För hela Skellefteå storsocken, vilket inkluderar Byske, Fällfors, Jörn, Norsjö och Bureå, har man digitaliserat kyrkböckernas innehåll fram till slutet av 1800-talet och data har länkats så att man direkt kan få fram relationer mellan makar och föräldrar och barn. Databasen är gratis tillgänglig för släktforskare vilket är en stor tillgång för forskare med anor i Skellefteåtrakten. Databasen innehåller också information från ett antal andra utvalda församlingar.

År 1969 fick Egil Johansson anställning vid Umeå universitet som universitetslektor. Han blev senare docent och professor i pedagogik och därefter professor i den svenska folkundervisningens historia. Han utnämndes till teologie hedersdoktor vid Uppsala universitet 1991.

Två hantverkare och företagare samt en garvaregesäll

Färgeri-fabricuren Moses Mosesson Bergmark

Färgaren Moses Mosesson Bergmarks (1825-1885) liv och verksamhet har skildrats av Gustaf Renhorn och hans berättelse återges här lätt redigerad.¹²

Moses gjorde sina första lärospån i färgareyrket hos fabrikör August Reinius på Brännan [i Skellefteå]. År 1845 begav han sig till Stockholm, där han conditionerade i yrket ett år. Praktiserade i Gävle och återvände sedan till Ersmark, där han anlade stampverk och vadmalspress, vilket föranledde stadens hantverksförening, att med stöd av sina stadgar söka förbjuda Bergmark nyttjandet av dessa anläggningar, i annat fall skulle rätts-sak följa.

Bergmark flyttade [1851] till Hammerdal i Jämtland, där han etablerade sin rörelse, färgeri och garnhandel. Där byggde han i närheten av kyrkan en gård, Nyäng kallad. Den 17 juli 1857 gifte han sig med Emma Lovisa Häggström, dotter till fabrikören Abraham Häggström och hans hustru Anna Margreta Renhorn. I Hammerdal bodde familjen i 15 år, men både Bergmark och hans hustru längtade hem till Skelleftebygden och när sjukdom tillstötte beslöt de att bryta upp. Bergmark led av astma och läkare ansåg, att det jämtländska klimatet inte passade för honom utan tillrådde bosättning nere vid kusten. Barnens skolgång bidrog också till flyttningen. Den 3 juni 1872 lämnade familjen Hammerdal. Resan företogs med landsvägsskjuts till Östersund och därifrån till Sundsvall, där man fick vänta på båt – ångaren Njord – en hel vecka. Vid midsommartiden var familjen framme i Skellefteå.

Här köpte Bergmark färgare Sundströms fastighet med färgeri vid Sjögatan¹³. Med köpet följde också födoråd för Sundströms svärfader, styrmannen Anders Sandström från Piteå. Här bedrev nu Bergmark sitt yrke i 13 år. Bergmark var en skicklig yrkesman. Han kunde bland

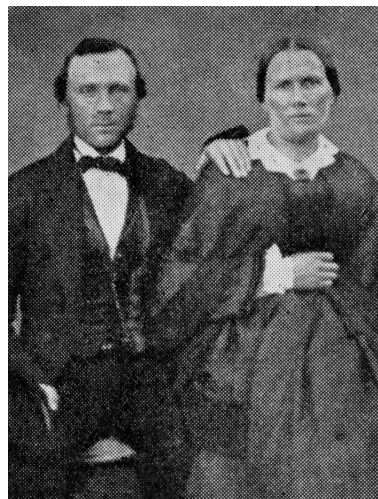

Bild 5: Moses Mosesson Bergmark och hustrun Emma Lovisa Häggström

¹² Gustaf Renhorn, *Gamla stadsbor. Ett bidrag till Skellefteå stads personhistoria*. Del II, 1960, s.22 ff.

¹³ Sjögatan heter numera Strandgatan.

annat framställa en röd färg, som aldrig gick ur. Och det vadmal han beredde, såg ut som det finaste kläde.

Bergmark var en fridens man, som gick sin väg stilla fram, drömmande till sin natur, from och gudfruktig. Han hade ett redigt och klart huvud. Efter ett kyrkobesök kunde han ur minnet återge dagens predikan. Sin övertygelse dagtingade han inte med. Hans granne på andra sidan gatan var postmästare Höijer. Denne plågades av det oväsen skatorna höllo på sommarnätterna och vände sig till Bergmark med begäran att Bergmarks söner skulle skjuta skatorna. »Nej, det blir ingenting av», sade Bergmark. »Mina pojkar får inte skjuta fåglar». »Ja, men Ni har skatbon i edra trån, dem kan Ni väl låta riva ned». – »Nej, i mina träd ska inga bon rivas ned», var Bergmarks bestämda svar.

På 1800-talet var stadens handlande och hantverkare i regel också jordbrukare. Bergmark hade inköpt Hedlunds hemman på Morön, vilket gav honom de naturaförmåner, som tarvades i hushållet. En dryg arbetsbörda var därmed också lagd på hans hustru, vars intressen dock mera låg åt intellektuella sysselsättningar. När hon blivit änka nedskrev hon en romantiserad verklighetskildring från finska kriget 1809, byggd på muntliga berättelser av modern¹⁴, som varit värdinna i Skellefteå prostgård vid den ryska invasionen i Västerbotten. Den trycktes under titeln *Margareta i Skellefteblad* 1892.

Av de åtta barnen dog fyra som barn eller som spädbarn. Serafia Helen Margreta var 31 år och anställd som modist i Gävle när hon dog i tuberkulos. Moses Otto Emanuel blev apotekare och optiker i Australien och ägnas ett eget avsnitt, se sidan 31.

Dottern Viktoria (Tora) Eufrosyna Lovisa gifte sig med Johan Waara-Grape, landsfiskal i Karesuando och Vittangi. Flera av deras söner och döttrar blev lärare. Hjalmar disputerade och blev lektor vid Nya Elementar i Stockholm. Gustav var folkskollärare och blev med tiden överlärare och folkskoleinspektör i det distrikt dit Ersmark hörde. Jag minns att han, när jag gick i tredje eller fjärde klass, för en kort tid vikarierade för min lärare Gunvor Bäckström i Ersmark. Han gjorde studieresor i Tyskland och Österrike, England, Danmark, Holland, Finland och USA. Den av syskonen som avvek i sitt yrkesval var Sven som var landsfiskal i Karesuando och Vittangi.

Moses Mosesson Bergmarks son Carl Gustaf Theodor finns omnämnd som sjöman och utvandrare på sidan 33.

Bild 6: Tora Bergmark, dotter till färgaren Moses Bergmark. En sällsynt harmonisk människa, vaken och intresserad av allt, som rörde sig i tiden. (Gustaf Renhorn, *Gamla stadsbor*, Del II, 1960)

¹⁴ Sara Margareta Lindahl var gift med komministern i Skellefteå Nils Anzenius vid tiden för kriget med Ryssland 1808-1809.

Garvaren Lars Anton Bergmark

Garvaren Lars Anton Bergmark (1827-1883) var i det närmaste tre år yngre än brodern och färgaren Moses. Mellan dem hade en bror Lars fötts som dog två månader gammal.

Lars Anton praktiserade på garverier först i Piteå och sedan i Gävle och en kort tid också i Uppsala. Enligt Gustaf Renhorn vann han år 1851 ”burskap som garvare” i Skellefteå.¹² Han gick i konkurs där 1858.⁹ Han var inte den ende garvaren som gjorde konkurs, även Pehr Marklin på prästbordet hade fått slå vantarna i bordet som garvare några år tidigare¹⁵.

Lars Anton hade gift sig 1852 med Amalia Landström från Hedensbyn och de hade fått fyra söner när hon dog samma år som konkursen inträffade och 24 dagar sedan sonen Moses hade fötts.

Redan i juli 1858 finns Lars Anton antecknad som inflyttad garvare i Göteborgs domkyrkoförsamling. Han hade lämnat barnen i Skellefteå. Han blev nog inte kvar i Göteborg så länge och utfärden dit finns inte ens noterad i kyrkoböckerna i Skellefteå. Däremot kan man se att han sommaren 1861 flyttade till Uppsala där han vistades utan sina barn med Amalia. De var kvar i Skellefteå och kom aldrig mer att tillhöra faderns hushåll så långt jag kunnat se.

I december 1861 gifte Lars Anton sig med pigan Johanna Catharina Stolt, född 1834 i Österbybruk, och redan i maj föddes Carl Anton, det första av fyra gemensamma barn. Familjen bodde i kvarteret Lindormen i Uppsala där familjen Schagerström hade ett garveri. Carl Anton dog i början av 1863.

Från 1863 fanns familjen på olika adresser i Stockholm och Lars Anton är antecknad omväxlande som garveriarbetare, garvare, garvaregesäll och arbetare. Han blev nog aldrig mer själv ägare till ett garveri.

Lars Anton fick fyra söner i sitt första gifte och tre söner och en dotter i det andra.

Leonard (1852—1872) blev sjöman och dog som 20-åring i gula febern i Pernambuco, en delstat i Brasilien.

Anton, född 1854, lämnades i Skellefteå när pappan drog till Uppsala. Han noteras i husförhörslängden i Skellefteå till och med på 1890-talet bara som bortflyttad men fanns åtminstone 1871 och 1872 i Jakob och Johannes församling i Stockholm. Därefter är inget känt om honom.

Otto (1855-1913) satsade till att börja med på att som sin far bli garvare och arbetade som lärling eller gesäll i Piteå, Skellefteå och Österhaninge. Från 1883 var han handelsresande med Karlstad och andra platser i Värmland som bostadsort. År 1898 flyttade familjen till Sundsvall där han dog. Hans hustru Lovisa från By i Värmland dog 1908.

Moses (1852-1904) kom att bli fosterson hos bokbindaren Carl Fredrik Carlberg och hans hustru Klara Albertina Nygren i Skellefteå, och han antog Carlberg som efternamn. I femtonårsåldern flyttade han till före detta apotekaren Herman Wåhlin och 1876-1877 var han drygt ett år elev i Arboga hos två olika provisorer¹⁶. Jag vet inte om han avlade någon provisorsexamen men han kallade sig i alla fall provisor när han flyttade tillbaka till Skellefteå i juli 1877. Han var då 19 år.

Året därpå flyttade Moses till Stockholm där han bodde på olika håll fram till 1883. Några månader bodde han i Lunds domkyrkoförsamling. Han

¹⁵ Lennart Kågedal, *Gabriel Marklin, Naturforskare, samlare, biograf, Reviderad utgåva*, (2020), s. 147.

¹⁶ Provisor, förr titel på apotekare som tjänstgjorde på annans apotek.

kallade sig provisor eller farmaceut och några månader 1882-1883 var han farmakologie studerande. I juli 1883 for han till USA med den lilla svensk-orten Scandia i Kansas uppgiven som slutmål. Om han verkligen dök upp där är inte känt och han var tillbaka i Stockholm år 1886.

Moses gifte sig 1888 i Stockholm med jämnåriga Maria Augusta Matilda Berns. I juli 1883 for paret Carlberg till USA. Spåren där efter dem är inte många. Den 7 februari 1894 skrevs de in som medlemmar i New Sweden Lutheran Church i New Sweden¹⁷, Texas. De kom dit från Galveston, Texas, och Moses titulerades doktor. Den 9 december 1896 blev de "utstrukna". Om det var på grund av avflyttning eller av annan orsak framgår inte. Moses dog 1904 i Kalifornien, troligen i trakten av San Francisco och Matilda 7 september 1925 i Eden, Alameda County, Kalifornien. Hon antecknades som sjuksköterska (nurse) vid folkräkningen 1920.

Moses och Matilda fick med all sannolikhet inga barn.

Av de fyra barnen i andra giftet, *Carl Anton* (1862-1863), *Anna* (1863-1937), *Johan Robert* (1867-1894) och *Bernhard* (1871-), var det bara Anna som kom att bilda familj och få efterkommande. Hon gifte sig med Carl Robert Hübinette som var sergeant vid Livregementets dragonkår i Stockholm. Bernhards dödsdatum är inte känt men det var vid späd ålder.

Garvaregesällen Gustaf Bergmark

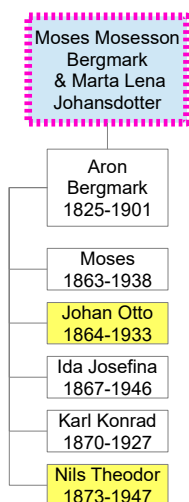
Även Gustaf Bergmark (1829-1865), Lars Antons två år yngre bror ville skapa sig en framtid som garvare. Man kan väl tänka sig att han arbetat på sin brors garveri i Skellefteå när han som gesäll sökte sig vidare. År 1855 for han till Sundsvall och redan året därpå till Stockholm. Av ett brev 1858 till sin mamma får man intrycket att livet inte var så enkelt för honom i Stockholm. Han börjar med att tacka för 10 riksdaler som Lovisa, system, haft med sig när hon det året flyttat till Stockholm. Han berättar sen att han tänkte resa till brodern Moses i Jämtland för att lära sig färgaryrket och överta färgeriet eftersom Moses ska sluta.

Moses upphörde som nämnts med sin färgeriverksamhet i Jämtland först 1872 och det blev ingen karriär som färgare för Gustaf. I brevet berättar han att han skrivit till bröderna Aron och Johan med bön om få låna några hundra riksdaler för att kunna etablera någon slags skinnhandel. Han har inte fått något svar och han ber sin mor om samma sak.

Garvaregesällen Gustaf Bergmark avled ogift vid 35 års ålder i smittkoppor i Sundsvall.

¹⁷ New Sweden är en mycket liten ort i Travis County, Texas.

Aron Bergmark och hans söner Moses, Johan Otto, Karl och Theodor samt dottern Ida Josefina

Bonden Aron Bergmark och sönerna Johan Otto och Theodor

Aron Bergmark tog över 1856 och blev bonde och verksägare efter sin far Moses, det vill säga året innan Moses dog.¹⁸ I bouppteckningen efter Moses häftade Aron i skuld till dödsboet med en revers på 4020 Rgd Rd. Det var troligen vad han fick betala för gården och anläggningarna på kvarnåset. Boets totala tillgångar inklusive Arons skuld var 4375 Rgd Rd.¹⁹

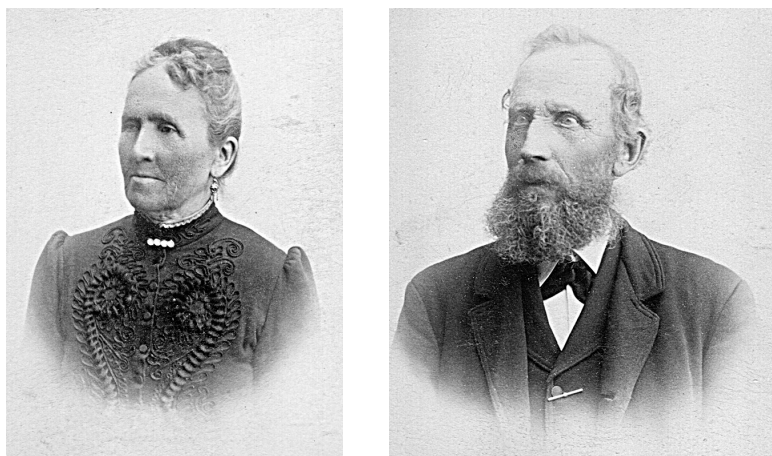

Bild 7: Aron Bergmark (1825-1901) och hans hustru Brita Johanna Boström (1831-1911) från Långviken, Falmark. Ur album i förvar hos Lars Bergmark.

Aron var en from man med stark känsla för sin barns andliga väl och ve som man kan se av brev till sonen Karl som finns bevarade. Det stöds också av de böcker efter honom som finns upptagna i bouppteckningen.

- Bibel med förklaringar av Mellin
- Luthers kyrkopostilla i två band
- Predikningar över nya högmässotexter
- Pietisten i fyra band. Pietisten i fem band
- Tre skrifter av Luther
- En skrift av Rosenius
- En skrift av Waldenström
- Rosenius dagbetraktelser
- Passionsbetraktelser
- Kristens resa
- Tre psalmböcker, Sions toner

¹⁸ Häradsskrivaren i Skellefteå fögderi (1743-1946), Volym 227 (1856-1859)

¹⁹ Skellefteå tingslags häradsrätt FII:24 (1858-1860) Bouppteckning Nr 28.

Johan Otto Bergmark (1864-1933), ofta bara kallad JO, tog över hälften av sin far Aron Mosesson Bergmarks hemman och även bostad och uthus. Brodern Nils Theodor Bergmark (1873-1947) blev bonde på den andra halvan och för hans räkning byggdes bostad, sommarbostad och uthus på granntomten.

Bild 9: J. O. Bergmark. Utsnitt ur foto på sidan 45.

Bild 8: JO Bergmark framför sitt ståtliga hus. Delen längst till höger, "inför-kammaren", en skorsten och dubbelverandan togs senare bort. Huset brann slutligen ner 25 maj 1995. Okänd fotograf.

Båda dessa personer var framträdande bönder i byn under de första decennierna av 1900-talet. De tog över sin fars olika företag. Johan Otto hade vadmalstampen och sågen på sin lott och Theodor benkvarnen enligt den information som är tillgänglig. I församlingsboken kallas de verksägare och hemmansägare. De var också engagerade i byns angelägenheter, till exempel vid tillkomsten av bönhuset i Ersmark i början av 1920-talet, se foto i bilaga 2.

John Hedlund, född 1900 i Ersmark, har berättat följande²⁰:

Så när man var konfirmerad och fått långbyxor och klackskor så var det att söka sig en bra drängplats. Det blev hos J O Bergmark i Ersmark som jag tog anställning och där blev jag kvar i tre år som lilldräng. Där fick jag bl.a. delta i vadmalstampen, i pressboden där vi pressade både vadmal och lättare tyger till släta och fina vävar. Då nämnde J O även ägde bilar, en Briscoe och en T-ford, så fick man med en härlig känsla sätta sig bakom ratten någon gång.

Så slutade jag som dräng men fortsatte som dagsverkare åt samme man. Nu med skillnaden att jag bodde hemma hos far och mor. Jag arbetade då som sågkarl, delvis på ramsågen och delvis i cirkeln på vintern och i hyvelmaskin vissa veckor på sommaren. Betalningen var då 4 kr om dagen, vilket ansågs vara en god förtjänst.

— I sitt hem i Ersmark avled i fredags kväll helt hastigt verksägaren J. O. Bergmark. Han hade den senaste tiden varit sjuklig och led av en hjärtkomma, som sannolikt var den direkta orsaken till dödsfallet.

Den avlidne var född i Ersmark. Han innehade under en lång följd av år sågen i byn samt dessutom en stamp- och pressanläggning, som han drivit ända till de senaste åren.

Han deltog under en lång följd av år aktivt i blåbandsrörelsen och var i många år ordf. i byns blåbandsförening. I unga år hade han dessutom en del allmänna uppdrag av olika slag.

Budet om J. O. Bergmarks hastiga och oväntade bortgång skall säkert väcka sorg och förstämning i vida kretsar. Han hade vännar i byn och fjärran som lärt sig uppskatta och värdera honom.

Han var nära 69 år gammal och sorjes närmast av maka, 3 barn och syskon.

Tankar vid J. O. Bergmarks bår.

De mesta oss ofta så olika, biljerna med det svarta korset. Vi skådas i kända dragen, lisa den kortare eller längre levnadskökningen — och så äro vi söriga att glömma. En annan gång blir frågan denna: är det sant, är han och hon borta? Det kändes som det senare då budet kom, att Janne Bergmark var död. Vågen gick ju rätt ofta hit till Drängsmark. Brodern Karl var ju på sin tid handlande i D., alltså väva vägar möttes och vi blevo som man säger bekanta, så pass bekanta, att när man körde mald till kvarnen eller bräder till hyveln, så hälsade man på hos kamraten.

Gode vän och kamrat, aldrig, aldrig trodde jag att ditt hjärta skulle brista före — men du har så skett. Du vilar ut efter arbetsdagen. Om den var tung i vanlig bemärkelse vet jag icke, men sjukande och orolig var din tankovard. I såsom bonde, industriman och intresserad för det allmänna. Nu har du gjort färden genom dödens dal, jordelivets farväl är avslutat. Ännu en son till gudsmanne Aron Bergmark i Ersmark har gått till vila.

JVs.

Bild 10: Minnesord för J.O. Bergmark,.

²⁰ Text från en ABF-cirkel 1976 arkiverad på Skellefteå museum.

Bild 11: Theodor Bergmark. Foto ur album i förvar hos Lars Bergmark.

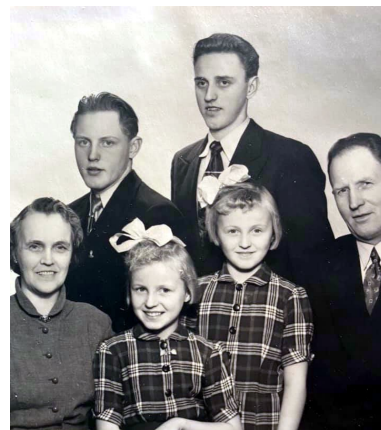

Bild 12: Bild 11: Andreas och Ester Falks familj 1953. Ester var dotter till Theodor Bergmark. Sönerna: Harry och Gösta. Döttrarna: Eivor och Sigrid. Foto ur Birgitta Falks samling.

John Hedlund har också berättat att han ibland fick vara chaufför och skjutsa Johan Otto efter kyrkvägen då denne satt bredvid och sköt skogsfågel med hagelbössan.²¹

Enligt Rudolf Andersson, som var dräng hos Johan Otto under slutet av 1930-talet, uppstod det under slutet av 1920-talet mellan kvarnföreningen och Johan Otto en tvist som han förlorade och det var enligt Rudolfs förmenande början till slutet för verksamheten på kvarnnäset.²¹

År 1927 gifte sig JO, 63 år gammal, med sin hushållerska Beda Maria Almkvist från Råneå. Hon var 27 år. Beda hade år 1924 i mars kommit till Kusmark från Överluleå i Norrbotten. Hon fick i maj samma år en son utom äktenskapet som dog i september 1925. Enligt Bedas son Nils var fadern känd till namnet men något spår av detta kan man inte se i kyrkböckerna. År 1926 flyttade Beda som hushållerska till Ersmark och Johan Otto.

När JO Bergmark dog 1933 var Nils och Lennart fyra och ett år gamla, deras syster Britt var fem. Familjen bodde kvar på gården.

Bouppteckningen efter JO Bergmark antyder att jordbruket bedrevs i liten skala vid tiden för hans död. Djurbesättningen bestod bara av ett sto på 20-året, ett sto på andra året, tre mjölkkor, en kviga, en spädkalv och 40 höns. Tillgångarna var 19 647 kr. Där ingick fastigheten med taxeringsvärdet 14 500 kr. Skulderna var på 6 645 kr och boets hela behållning 13 001

kr. I bouppteckningen finns ingenting om sågverk, vadmalstamp eller bilar och ingen traktor.

Jordbruket drevs vidare efter Johan Ottos död. Rudolf Andersson har berättat²¹ att han var dräng där under senare delen av 1930-talet. Då fanns där också en Karl Helmer Wiksten²² på gården som dräng och arbetsledare för Rudolf, som var i tonåren. På gården fanns 6-7 kor och

Bild 13: Dagmar Jakobsson, dotter till Theodor Bergmark, gift med Josef Jakobsson. Färglagt svartvitt foto

²¹ Intervju med Rudolf Andersson gjord av Ulf Grönlund i oktober 2020.

två eller tre hästar vilket väl var normalt för bönder i Ersmark vid den tiden. Man hade nog också en viss verksamhet på kvarnnäset.

Min mamma Göta var under någon tid piga hos Beda Bergmark. Den historia vi minns från det handlar om att hon rengjorde spisugnen och att Nils fick tag på skålen med ammoniak och satte den under nosen på katten som blev så upphetsad eller rädd att den for upp i ett fönster och rev ner hela gardinuppsättningen.

Entreprenörsandan har fortlevt i senare generationer i den släktgren som JO och Theodor tillhörde. Johan Ottos söner Nils och Lennart Bergmark och företaget Futurum ägnas ett eget kapitel. Theodors dotterson Gösta Falk startade år 1975 företaget Falks Plåtprodukter AB. Gösta drabbades i förtid av sjukdom och hans son och dotter har fortsatt att driva företaget som fortfarande är aktivt.

Mattias Jakobsson, barnbarns barn till Theodor, startade år 1994 firman Ersmarks Trä och Bygg som nu heter ETB Bygg och har ett 40-tal anställda. Verksamheten var från början förlagd till den gård i Ersmark som från mitten av 1800-talet ägdes av Jacob Karlberg, farfars morfars far till Mattias, och i senare tid av min morfar Tycko Karlberg och hans son Max Karlberg. År 2017 flyttades firmans kontor till Skellefteå stad. Mattias är mer byggmästare än företagare i byggmaterialbranschen.

Moses

Moses Aronsson Bergmark (1863-1938) var bosatt i Ersmark och betecknas som byggmästare. I en tidningsnotis vid hans 70-årsdag nämns att starten för hans verksamhet var att han i slutet på 1890-talet byggde sågen i Ersmark och att nu hade i förvar ett par tusen ritningar på allt från enkla bostadsrum till invecklade maskinella anordningar.

Han byggde flera kraftstationer i Skelleftebygden, bland annat i Holmsvattnet, och var den som drog igång arbetet med att få elektricitet till Ersmark, vilket skedde 1916. Han byggde 1903 kvarnen i Ersmark och 1908 Lindalmströms kvarn i Klintforsån. Enligt brorsonen Nils Bergmark byggde han också sågverk.

Moses och JO Bergmark var ett tag abonnenter på telefonledningen som i början av 1900-talet byggdes längs den gamla kyrkvägen ut till telegrafverkets ledning längs landsvägen mellan Skellefteå och

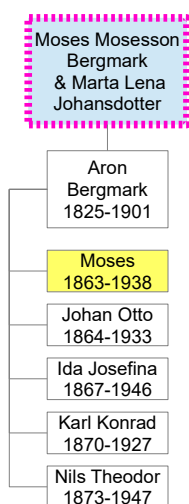

Bild 14: Moses Aronsson Bergmark. Källa för foto: Anton Rosendahl

Bild 15: Annoni i lokal tidning från år 1900.

²² Karl Helmer Wiksten, född 29/12 1908 i Lövångers fs. Kom till Ersmark från Mölndal 30/11 1939, flyttade till Furunäs, Klemensnäs 16/11 1945.

Kåge. Moses ska ha varit en de första abonnenterna på telefon när den sedan kom till byn på 1920-talet.

Moses var gift med Nina, född Pettersson, från Lejonström. De fick två söner och tre döttrar. Ragnar dog i spanska sjukan när han var 19 år. Två av barnen, Sigurd och Minette liksom Minettes söner Göran och Arne dog i Skelleftesjukan.

Göran var en eminent tecknare. Han började sin yrkesbana som ingenjör på Alimakverken med att producera reklamblad och hissinstruktioner. Han startade sedan en reklambyrå som utvecklades väl. När hans sjukdom blev alltför svår tvingades han att avveckla sitt engagemang och sålde företaget, som i dag heter TR-REKLAM och år 2006 sysselsatte 18 personer.²³

Bild 16: Karl Bergmark. Ur album i samlingar hos Lars Bergmark.

Karl

Karl Konrad Bergmark (1870-1927) flyttade 1891 till Drängsmark där han med tiden blev både handlare och bonde på 5/256 mantal av hemmanet Drängsmark 14. Han gifte sig år 1902 med Ester Lindmark från Drängsmark. Hennes pappa Johan Lindmark var ledande person i Byske kommun och när han dog 1907 tog sonen Carl Lindmark över hela ansvaret för de kommunala bestyren. En annan bror var Eugen Lindmark som på 1920-talet blev riksdagsman i andra kammaren. Han var också kommunalman.²⁴

I boken Drängsmarksbygden berättas följande.

När [handlaren] Thelberg i slutet av 1800-talet ville upphöra med verksamheten anmälde en ung man sitt intresse att fortsätta affären. Han hette Carl Bergmark och kom från Ersmark. Han var förmodligen en mycket framgångsrik affärsman. Han slog sig också på trävaruhandel med bilade sparrar som huvudprodukt. Han hade egen hamnplats i Böviken, Frostkåge. Man påstod att han blivit miljonär på sin rörelse när han 1915 stängde affären och flyttade från byn.²⁵

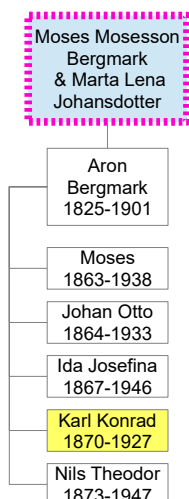

Bild 17: Del av flygfoto över Kåge från 1937. Karl Bergmark bodde i det vita huset med många fönster mitt i fotots övre del. Kraftverket låg mitt i bildens vänstra kant där kvarnen hade legat.

²³ Information från Thure Lindberg.

²⁴ Anselm Rosendahl (red.), Margot Bjurman (red.), *Drängsmarksbygden, Skellefteå 1993*, s. 272-273.

²⁵ Föregående s. 335.

*Bild 18: Intendent
Aron Bergmark.*

*Bild 19: Aron Bergmark
vid orienteringstävling i
Skellefteå oktober 1913.*

*Bild 20: Elsa
Bergmark, gift
Steneberg.*

År 1912 arrenderade Karl Bergmark Qvarnfors Sågverk och installerade en ångmaskin för driften. Innan Han lämnade Drängsmark hann han av Columbus Nilsson förvärva en handelsbod i en annan ända av Drängsmark bara för att sedan lägga ned rörelsen.

År 1918 flyttade Karl till Kåge enligt församlingsboken där han tituleras grosshandlare och bonde. Han hade 1916 gift om sig med Maria Lovisa Brännström sedan hans första hustru hade dött 1913. Maria Lovisa var dotter till lanthandlaren Jakob Brännström i Kåge och hans hustru Lovisa Isabella Karlberg.

Troligen hade Karl Bergmark varit väl etablerad i Kåge en tid innan han formellt flyttade dit enligt församlingsboken för redan 1 maj 1918 blev han ledamot i en kommitté som skulle undersöka om man kunde bryta ut Kåge ur den tilltänkta Kågedalens församling. Man fann att det nog inte var möjligt men om man ville bygga en kyrka så fanns inget hinder för det. Den 31 mars 1919 hade man ett möte med Karl Bergmark som ordförande då man antog stadgar för Storkåge kapell- eller kyrkobyggnadsförening. Han ingick i den styrelse som tillsattes.

Det blev ju så att en kyrka byggdes i Kåge innan församlingskyrkan byggdes i Kusmark och korfönstret till kyrkan skänktes av grosshandlare Karl Bergmark. Han var ledamot i det kyrkoråd som Storkåge byamän tillsatte. Det skulle sköta förvaltningen av kyrkan och leda den verksamhet som skulle bedrivas.

I Kåge hade det vid en fors i älven sedan mitten av 1870-talet funnits en kommersiell kvarn med under en tid stor verksamhet. Kvarnen ombildades 1900 till aktiebolag, AB Norrlandskvarn. Verksamheten avtog dock och driften upphörde år 1916. Anläggningen med en stor byggnad i tegel såldes till Karl Bergmark i Drängsmark som 1918 rev kvarnen och gjorde sig stor förtjänst på utförsäljningen. Han ska ha sålt tegelsten ända nere i Skåne

Storkåge elektriska förening hade 1916 beslutat att bygga ett eget kraftverk. Karl Bergmark, som blivit ägare till kvarnfallet genom köpet av kvarnen, erbjöd föreningen att köpa nämnda fall med tillhörande mark. I köpesumman på 56 000 kr ingick uppförandet av ett maskinhus.

Karl Bergmark fick i sitt första äktenskap sonen Aron som kom till Uppsala 1924 efter studentexamen i Luleå. Aron bedrev juridikstudier som avslutades 1931. Att de inte fullföljdes med examen kan ha berott på att han under åren efter faderns död 1927 fick vistas han långa perioder i hembygden för avveckling av faderns trävaruföretag.

Aron var under många år engagerad i Norrlands nations förvaltningsnämnd och år 1930 nationens andre kurator. Han var aktiv idrottsman

och speciellt duktig orienterare. Han ska ha varit med vid bildandet av Kåge Idrottsklubb och han tävlade i orientering för Skellefteå AIK. Tävlanen i orientering fortsatte i Uppsala och han blev med tiden engagerad i idrottsrörelsens olika organisationer lokalt och på nationell nivå, bland andra Uppsala Studenters IF. Från 1941 och till pensioneringen var han intendent på universitetets gymnastikinstitution.

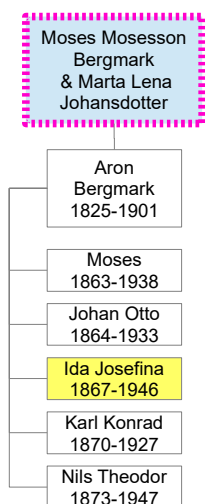
Åren 1952-1971 var han chef för Uppsala stads idrottsförvaltning. I minnesorden efter honom framgår att han under den tiden på ett förtjänstfullt sätt bidrog till att utforma och realisera många idrottsanläggningar i Uppsala. Han skrev kapitlet "Ur Uppsala-idrottens historia" i Uppsala stads historia.

Som student deltog jag på "Svettis" i början på 1960-talet i motionspass som efter vad jag minns leddes av Aron Bergmark. Hans son Torsten Bergmark, disputerad forskare i fysik, har släktforskat och hans samlingar finns nu efter hans död hos brodern Lars Bergmark i Uppsala. Uppgifter och foton därifrån har infogats i denna krönika.

I Karls andra gifte utökades familjen med en son och en dotter. Sonen, Karl Bergmark, var ekonomichef på Ford Motor i Stockholm. Dottern hette Elsa Maria Bergmark. Hennes dotter, Eva Linda Marie Steneberg, är relativt känd för sin karriär inom UD och Europeiska Kommissionen. Hon gick i Adolf Fredriks sångklasser och tänkte ett tag bli operasångerska men ändrade sig och studerade på Handelshögskolan och gjorde sedan karriär inom diplomatin – framgångsrikt men också med en del tabbar under 1990-talets slut som gjorde henne mycket omskriven. Dagens nyheter kallade henne "fadäsernas drottning". Hon har dock gått vidare i sin karriär och är nu år 2022 sedan 2011 direktör på Generaldirektoratet för kommunikationsnät, innehåll och teknik vid Europeiska kommissionen.

Bild 21: Linda Corugedo-Steneberg. Foto kopierat från Internet.

Ida Josefina

Ida Josefina Bergmark (1867-1946) gifte sig vid 33 års ålder med bagaren Karl Erik Engelbrekt Bäckström från Sunnanå, Skellefteå. De flyttade vid tiden för giftermålet till Luleå där han var vaktmästare på läroverket och senare tullvaktmästare. De fick inga egna barn men adopterade Gunhild Karolina, född 1909, som dog innan hon fyllt tre år.

I november 1914 tog Ida Josefinas man ut flyttbetyg för att emigrera till Nordamerika. Enligt källan Emigranten populär 2006 avreste han den 10 december det året från Stockholm till New York. Antingen steg han inte ombord på skeppet eller så blev han inte insläppt i USA för redan 27 februari 1915 tog han ut betyg i Luleå domkyrkoförsamling för flytt till

Bild 22: Ida Josefina Bergmark.

Katarina församling i Stockholm. Där levde han som gift, ensamstående(!), skolvaktmästare till dess att han gifte sig med Viola Alexandra Hedström (1903-1988) 27 september 1924. Dessförinnan hade han genom domstolsutslag 14 maj 1923 blivit skild från Ida Josefina.

Uppfinnaren Nisse Bergmark och brodern Lennart

Bröderna Nils och Lennart var som nämns bara fyra respektive ett år när deras far dog. De fick som andra barn i byn säkert delta i arbetet på gården när de växte upp men det har sagts att de nog inte var så intresserade av det vanliga slitet på en bondgård. Det fanns traktor på gården, en så kallad Höglundare, och Lennart ägnade mycket tid åt att köra på förtjänst hos andra bönder i byn och Nils försökte hitta på anordningar som skulle underlätta och rationalisera verksamheten. Han försökte bland annat konstruera en mekanisk potatisupptagare.

I ett reportage i Vecko-Journalen, nr 18/1974 säger Nils:

Min stora idol var fabrikör O A Svensson som ägde handskfabriken. Han var som en kung i byn, hade bil, stor villa och tjänstefolk. Självt var jag ingenting, bara en enkel grabb som matade höns och mjölkade kor. Jag fattade mitt beslut. När jag blev vuxen skulle jag vara fabrikör och inte stå och sprätta dynga.

Båda bröderna arbetade någon tid hos Anderssons Värme AB i Kåge. Som artonåring var Nils anställd på Skega. Omkring 1950 fanns han i Stockholm på en fabrik som tillverkade fläktar. Där fick han idén om en köksfläkt som han började konstruera hemma på gården i Ersmark.

Den första kåpan till fläkten gjordes av navkapseln från en skrotad bil och Nils fick möjlighet att på Skega experimentera med gjutning av plast-

Ersmark

Genom öppen och frivillig auktion lördagen den 21/6 m. b. kl. 11 låter undertecknad försälja 7 st. mjölkkor, kvigor och ungdjur 2 st. kalvar 1 st. n. bog. slättermaskin. (oljebad) div. körredskap (ev. högröda å rot) Villkoren uppgivas vid auktionens början.

Bedn Bergmark.

Bild 23: I juni 1952 var det slut med att mjölka kor på gården. En typisk djurbesättning, dock saknas häst och svin.

Bild 25: Fläkten Matoz. Den var avsedd att monteras i den ventil med självdrag som normalt fanns på väggen eller muren nära taket över köksspis. Drog man i snöret startade fläkten då den tillsammans med kåpan åkte ut ett stycke.

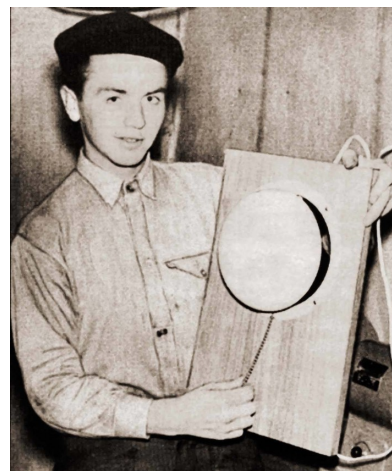

Bild 24: Nils Bergmark, eller Nisse som han oftast kallades, med en tidig version av fläkten Matoz.

Bild 27: Fabriken byggd på hemgårdens tomt.

detaljer. Fläkten fick det lite vitsiga namnet *Matoz* och den enskilda firman som Nils startade 1952 och var ensam ägare till hette *Matoz N. Bergmark*. De första medarbetarna anställdes, först Gösta Falk och sedan Herbert Granlund. Fläkten lanserades på Sveriges Hantverks- och Småindustriorganisationers riksmässa i Jönköping och firman hade en viss framgång under några år fast riktig marknadsföring saknades; försäljning skedde som gårdfarihandel har det sagts.

År 1957 upphörde produktionen. Företaget var i kris med bara två anställda förutom Nils och Lennart. Men Nils hade på sin bröllopsresa i Europa 1955 insett att det fanns en enorm marknad för köksfläktar och han var nu i färd med att utveckla det som vi i dag tänker oss som en köksfläkt, det vill säga en fläkt monterad i ett skåp direkt över spisen. Detta var en ny och väl fungerande konstruktion som fortfarande i princip är en standardlösning för köksventilation och när försäljningen startade 1959 växte företaget mycket snabbt.

Man löste problemet med arbetskraft genom att anställa pojkar i övre tonåren i trakten och några äldre yrkesmän. Min bror Sören arbetade där ett år och min bror Bertil ett sommarlov.

Den fabriksbyggnad som kom till i Ersmark blev snabbt för liten. Det fanns inte de markytor vid den som behövdes för en utvidgning och man fick söka efter en annan plats. Av dåvarande Byske kommun, som sökte ersättning för en nedlagd träindustri, fick man erbjudande om hyresfrihet i 10 år i en anläggning som kommunen skulle uppföra med rätt för Futurum att köpa den efter 10 år. Kommunen gick dessutom i borgen för lån till inköp av maskiner och till rörelsekapital.

Bild 26: Nils och Lennart Bergmark sedan fläkttillverkningen flyttats till Byske.

Bröderna beslöt att flytta verksamheten till Byske och byggandet av fabrikslokaler designade av Nils startade 1962²⁶. Strax intill byggde stiftelsen Hyresbostäder Byske hyreshus, bostäder i första hand avsedda för Futurums anställda. Vid samma tid omvandlades firman *Matoz* till

²⁶ Skellefteå museum har med medel från Länsstyrelsen i Västerbottens genomfört ett projekt inom området "Det moderna samhällets kulturarv". Projektets namn var "Futurum – en fläkt av modernism" (Lst ärendenummer 436-5499- 2006, 436-16384-2006). Syftet var att karaktärisera kulturmiljövärdena i fläktfabriken Futurum i Byske och att tillsammans med fabriksledningen och länsstyrelsen arbeta fram former för vård och skydd av dessa värden. En del av uppgifterna i detta kapitel är hämtat från projektets slutrapport från 2007. Den kan läsas på Internet.

Bild 28: Nils och Lennart Bergmark vurmade för amerikanska bilar. Lennart hade en svart Kaiser Manhattan och Nisse en Ford Crown Victoria Skyliner som är bilen på fotot. De hade också en tid varsin Ford Thunderbird.

Aktiebolaget Futurumverken och denna gång var både Nils och Lennart ägare.

Driften av fabriken i Byske startade i februari 1964 där den fortsatt under olika chefer och ägare under bättre och sämre tider och med viss diversifiering av produktsortimentet. I Ersmarksanläggningen producerades torkskåp från 1964 till 1981 då tillverkningen avslutades. I bilaga 5 finns en kronologisk sammanställning av Futurums historia fram till 1907. I dag ägs företaget av Franke Futurum AB.

Nils var den ledande personen i brödraparet men Lennart var med i händelsernas centrum när det gällde

företaget under 1950- och 1960-talen. Han var ”min lillebror och kompanjon” skrev Nils i minnesorden sedan Lennart dött 2005. Han lämnade företaget 1975 och flyttade till Stockholm där han ägnade sig åt försäljningsverksamhet. Nils blev därmed ensam ägare.

Entreprenörer av Nils typ är inte alltid de bästa cheferna i längden och på 1970-talet blev hans ledarskap starkt kritiserat av facket på Futurum. År 1976 lämnade han VD-posten för att ägna sig åt utvecklingsarbete i *Futurum Utveckling AB* men den tillträdande VD:n avgick redan efter ett år och Nils blev då VD igen. Han satt kvar till 1981 då företaget kommit på obestånd och fick ny ägare.

Nils fortsatte att generera produktidéer och höll till i fabrikslokalen i Ersmark som han fortsatt var ägare till, men inget kom i närheten av framgången med fläktarna. Under några år på 1980-talet drev han företaget Comprima som tillverkade badrumsprodukter. Nils ansåg sig vara orättvist behandlad under turbulensen under den sista tiden på Futurum. På senare år var han svårt drabbad av en stroke men arbetade trots det med nya konstruktioner.

Nils dog i Skellefteå 2010.

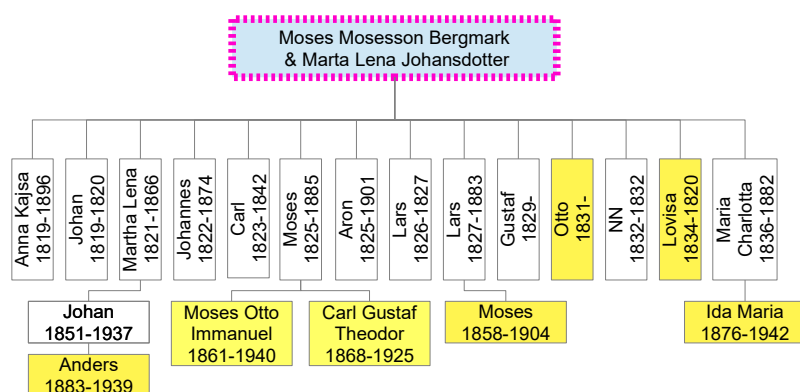

Bild 29: På släpvagnen hade man i ett uppfällbart skåp byggt en del av ett visningskök med Köksfläkt FV 10.

Utvandrarna²⁷

Vilka var utvandrarna

Två kvinnor och fem män i Bergmarkssläkten utvandrade. Kvinnorna var gifta och reste tillsammans med sin familj medan männen for var för sig. De verkar inte ha haft kontakt med varandra vare sig i samband med utresan eller i det nya landet. Jag har inte kunnat se att det förekommit mycket kontakt med släktingarna i Sverige och det verkar inte förekomma några kontakter mellan nu levande släktingar i Amerika eller Australien och Sverige.

Framgången i det nya landet har varierat. Som exempel kan nämnas Moses Otto Immanuel som gjorde framgångsrik karriär som apotekare och optiker i Australien och där fått en gata uppkallad efter sig och Lovisa som återvände till Sverige som änka sedan hennes man och två barn dött.

Otto Bergmark (1831-)

Otto Bergmark var sjöman på 1850-talet enligt husförhörslängden och i motsvarande längd för perioden 1862-1870 sägs också att han var till sjöss. Dessutom finns där en blyertsanteckning om att han uppgetts vara gift i Amerika och att han var jordägare. Hans bror Johan Bergmark skriver i sin levnadsbeskrivning att Otto gifte sig 1863 i Chicago.

De ganska osäkra källorna talar för att Otto utvandrade till USA någon gång under 1860-talet men det har inte varit möjligt att bekräfta det med uppgifter i amerikanska databaser.

Lovisa Bergmark (1834-1920)

Lovisa Bergmark var näst yngst i den första generationen av Bergmarkssläkten i Ersmark.

²⁷ Innehållet i detta kapitel utgörs delvis av en lätt reviderad version av det som publicerats i Lennart Kågedal, *Utvandrarna från Ersmark. De som for och de som återvände*. (Reviderad utgåva 2020).

Vid 22 års ålder flyttade hon år 1856 till sin bror Johan i Nederkalix och därifrån till Stockholm 1858. Hon arbetade då på källaren Riga på Österlånggatan enligt brodern Gustafs brev till Johan i Nederkalix. År 1861 var hon tillbaka i Ersmark bara för att året därpå återvända till Stockholm. Hon gifte sig där 1867 med klädesmäklaren²⁸ Gustaf Enok Carlsson, född 1840 i Biskopskulla församling i Uppland. De fick en dotter, Lovisa Alexandra. I juni 1869 då dottern var ett år flyttade familjen till Nordamerika. Resan gick med ångfartyget Scandinavia till Edinburghs hamn i Leith med New York angivet som slutlig bestämmelseort för Lovisa.

Lovisas återkom ensam till Ersmark år 1884 som änka. I husförhörslängden för tiden för vistelsen i Ersmark efter återkomsten finns en anteckning om att hennes man hade dött i september 1871, alltså efter bara drygt två år i USA. Dottern hade dött redan i september 1869 och sonen Enoch Tycho, född i USA, dog i maj 1870. Efter dessa tragiska händelser stannade Lovisa i mer än tio år i USA, okänt var hon bodde och hur hon försörjde sig, innan hon vände tillbaka till Sverige. Hon fanns i sin hemby till 1886 då hon flyttade till Stockholm. Till att börja med var hon inneboende och hushållerska hos en handlare Frost. Från 1890 tycks hon ha drivit en cigarrhandel där hon bodde i Hedvig Eleonora församling. År 1908 blev hon intagen på Stockholms nya sjukhem. Hon dog 1920 på ett sjukhem i Kungsholms församling.

Man kan notera att Lovisa utvandrade med sin familj vilket var det vanliga för tidiga utvandrare från Sverige.

Moses Otto Immanuel Bergmark (1861-1940)

Moses Otto Immanuel Bergmark (1861-1940) föddes i Hammerdal i Jämtland. Hans far, färgerifabrikören Moses Mosesson Bergmark, var från Ersmark och bror till USA-utvandrarerna Otto och Lovisa Bergmark. Gustaf Renhorn har berättat följande om Moses Otto Immanuel:²⁹

Efter studier vid Skellefteå och Umeå läroverk slog Moses Otto Immanuel Bergmark in på apotekarbanan. Var anställd hos apotekare Bergström³⁰ i Skellefteå och avlade apotekarexamen i Stockholm. Reste efter faderns död 1885 med »Andrea Vilhelmina», firman Markstedts vackra skepp, till Australien och hade då följe med brodern Theodor, som var påmönstrad som sjöman. I Australien hade han anställning på ett apotek i Melbourne i fyra år. Blev sedan apotekare på ett stort sjukhus i Sydney med 600 patienter och fick därmed statsanställning. I Sydney byggde han sig ett eget hem, som han kallade Hammerdal.

Renhorns beskrivning verkar inte vara särskilt korrekt. Kyrkböckerna har följande att säga om Moses Otto Immanuel.

- Föddes i Hammerdal i Jämtland.
- Flytt med familjen till Skellefteå stad juni 1872.
- Från 1872 kallas han studerande (vid läroverket i Skellefteå?).
- Från 1877 till 1880 var han elev hos apotekare i Skellefteå, längsta tiden hos apotekare Bergström.

²⁸ En klädesmäklare var en person som köpte och sålde begagnade kläder.

²⁹ Gustaf Renhorn, Gamla Stadsbor, Del II, 1960

³⁰ Carl Oscar Mandarino Bergström (1845-1892).

- År 1882 står han först som elev och sedan som farm. stud. i Skellefteå.
- Flytt till Karlsborgs garnisonsförsamling februari 1882.
- När han kom till Karlsborg kallades han provisor¹⁶.
- Flytt från Karlsborg till Uppsala september 1882.
- Flytt från Uppsala till Skellefteå oktober/november 1883.
- Flytt till Australien juni 1886.

Moses Otto Immanuel gifte sig i augusti 1894 med Blanche Adelaide Lee Bugle i All Saints' Church i Petersham, en stadsdel i Sydney omkring 5 km från centrum. Han blev medborgare i Australien i november 1895.

Det verkar inte troligt att han skulle ha studerat i Umeå som Gustaf Renhorn säger och hur det var med apotekarexamen i Stockholm är en öppen fråga. Det finns inte något i kyrkböckerna som tyder på att han vistats där för studier. Det visar sig också att Gustaf Renhorns uppgift om var Otto, som han kallades i Australien, kom att bo sedan han emigrerat inte stämmer med de uppgifter jag har hämtat från olika offentliga källor. Allt talar för att han de första åren fanns i Sydney och från 1894 eller 1895 i Goulburn, som är en stad belägen ca 90 km nordost om Canberra och ca 180 km sydväst om Sydney.

Det följande är en översättning av minnesord över Moses Otto Immanuel:³¹

Efter en veckas sjukdom på en klinik vid District Hospital avled i dag på morgonen [31 jan 1940] herr Otto Bergmark, bosatt på Montague Street. Herr Bergmark, som var 78 år, var väl känd i hela vår stad både genom sin professionella ställning som medlem av Institute of Opticians och som medborgare med starkt intresse för stadens väl i allmänhet.

Herr Bergmark, som var uppskattad av alla han kom i kontakt med, var född i Hammerdal, Sverige. Han var utbildad vid det berömda Uppsala Universitet och kom till Australien vid 24 års ålder. Under någon tid utövade han sin profession som apotekare på 7 Hunter Street, Sydney. Han kom till Goulburn för 45 år sedan och under de senaste 44 åren har han varit apotekare vid fängelset i Goulburn. Under många år drev han ett apotek på Auburn Street – nu övertaget av herr Millar – men under de gångna 30 åren hade han verkat som optiker.

Den avlidne herr Bergmark var medlem i många publika och privata sällskap inklusive det gamla Old Musical and Operatic Society och i Liedertafel. Han var entusiastisk musiker – viola och violin var hans favoritinstrument – och han var en uppskattad medlem i båda organisationerna. Han var styrelseledamot i Goulburn Gas Company and Goulburn Golf Links, Ltd., och också medlem i Goulburn Bowling Club och medlem på livstid i Goulburn Mark Lodge. Han var en man som under senare år bäst kopplade av med vid och omfattande läsning.

Utöver sin änka har herr Bergmark som efterlevande en son, herr Theo[dore] Bergmark, föreståndare för Bank of New South Wales i

³¹ Dödsruna över O Bergmark, Goulburn Evening Penny Post (NSW) - 31 jan 1940. Översättning L Kågedal.

Texas, Queensland, och två döttrar, Selma [Bergmark], bosatt i Goulburn och fru Amy Hongell, bosatt i Cogee.

Minnesordens uppgift om att Otto kom till Australien vid 24 års ålder kan stämma med att han tog ut flyttattest från Skellefteå till Australien i juni 1886 och med Renhorns uppgift att han for till Australien efter faderns död 1885 på Markstedtarnas vackra fartyg Andrea Wilhelmina. Men i sitt medborgarcertifikat i Australien har Otto uppgett att han år 1889 på skeppet Elingamite kom till New South Wales, som då var en brittisk koloni. Om detta betyder att resan tog väldigt lång tid eller att Otto under några år bott i någon annan koloni i Australien³² kan man nu bara spekulera.

Blanche Adelaide Lee Bugles föräldrar var invandrare från Irland. Otto och hon fick en son och två döttrar. Sonen Otto Theodore Lee Bergmark (1895-1964) blev banktjänsteman och så småningom bankdirektör på Bank New South Wales i Texas, Queensland. Han var gift med Alice Mary Butler. Deras son William Theodore Lee (1939-1991) blev också bankdirektör. Efter William Theodore Lee finns ytterligare generationer med nu levande personer med efternamnet Bergmark. Otto Theodore Lee och Alice Mary hade också en dotter om vilken jag saknar närmare uppgifter.

Den ena av Ottos och Blanches två döttrar, Alma Selma Lee Bergmark (1898-1959), förblev ogift och var banktjänsteman i Goulburn och den andra, Amy Evilyn Lee Bergmark (1901-1954), utbildade sig till sjuksköterska men gifte sig och blev hemmafru. Det troliga är att de inte fick några barn³³. Hon var gift med Einar Valentin Hongell, som var född i Karleby, Finland.

En gatstump i Goulburn på ett par 100 m är uppkallad efter Otto och heter Bergmark Street.

Carl Gustaf Theodor Bergmark (1868-1925)

I Gustaf Renhorns berättelse om Moses Otto Immanuel Bergmarks resa till Australien sägs att hans bror Carl Gustaf Theodor Bergmark (1868-1925) var sjöman på fartyget. Renhorn skriver också att denne broder Theodor sedan bosatte sig i Brooklyn i USA där ”han arbetade i byggen av skyskrapor”.

Bild 30: Stephen Bergmark vid gata i Goulburn uppkallad efter hans farfars far Moses Otto Immanuel Bergmark (1861-1940). Foto mottaget från Stephjen Bergmark.

³² Australiska statsförbundet eller Samväldet Australien (engelska: Commonwealth of Australia) kom till 1901 genom att sex brittiska kronkolonier bildade en federation.

³³ I en dödsnotis över Amy Evilyn Lee Bergmark finns inget barn nämnt, bara att hon var en älskad syster till Selma och Theo.

Thora Grape har berättat att hennes mamma brukade prata om sin morbror Carl Gustaf Theodor Bergmark. Han for till USA och skulle höra av sig om det gick bra för honom men det kom inga livstecken från honom. Hon hade också sagt att han putsade fönster på skyskraporna i New York.

Enligt folkräkningen 1910 bodde Theodor, som tydligen använde detta som tilltalsnamn, på Brooklyn och sysslade med reparationsarbeten, han var ”renovator”. Han dog 1925 av kronisk myokardit. Inga uppgifter finns om släktingar och begravningen ordnades av vännen Christian Thompson och den hölls i Our Saviour's Lutheran Church i Brooklyn. Theodor begravdes på Mount Olivet Cemetery i Queens.

Ida Maria Boström (1876-1942)

Ida Maria Boström var yngst av barnen till Maria Charlotta Bergmark som i sin tur var det sista av Moses Mosesson Bergmarks barn. Ida Maria föddes i Långviken, Falmark, där Maria Charlotta hade gift sig med August Nilsson Boström, bror till svägerskan Brita Johanna Boström, gift med Maria Charlottas bror Aron.

Ida Maria gifte sig i Kiruna med Johan Olof Kallin från Sidensjö i Ångermanland. De emigrerade 1905 med två döttrar födda 1902 och 1904 och kom att bo i staten Washington. Båda döttrarna gifte sig men Ida Marias enda barnbarn tycks vara Lawrence Arthur Anderson, född 1923 i Seattle, Washington. Han gifte sig med Irene Louise McConkey. Om de fick några barn och när de dog är tills vidare okänt.

Anders Bergmark i obefintlighetsboken (1883-1939)

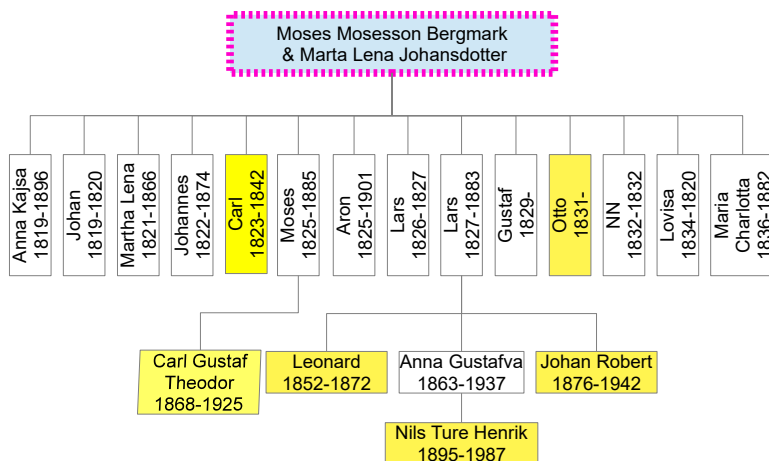
Moses Mosessons Bergmarks näst äldsta dotter fick utom äktenskap sonen Johan August Bergmark som blev bonde i Östanbäck. En av hans söner, Anders Bergmark, född 1883 i Östanbäck, noterades 1919 som obefintlig i församlingsboken. Detta till trots fanns han faktiskt vid den tiden i Wisconsin där han 1918 hade sökt medborgarskap i USA. Hans yrke var snickare eller arbetare.

Från 1922 bodde han i Duluth, Minnesota, där han dog ogift. Det finns uppgifter som tyder på att han kan ha utvandrat 1910 till Kanada och därifrån till USA 1914.

Moses Carlberg, provisor

I avsnittet om garvaren Lars Anton Bergmark berättas på sidan 17 om hans son Moses Carlberg, som med sin familj utvandrade till USA.

Sjömän

Carl Bergmark, född 1823, gick till sjöss som jungman 1842 och dog samma år i juli, 19 år och fyra dagar gammal.

Carls bror *Otto Bergmark* föddes 1831 och var Moses Mosesson Bergmarks elfte barn. Det lilla som är känt om honom och hans liv som sjöman och utvandrare finns beskrivet på sidan 30.

Sjömannen *Leonard Bergmark*, född 1852 och död 1872 i gula febern i Pernambuco, Brasilien, var son till garvaren Lars Anton Bergmark, Se sidan 17.

Hans halvbror *Johan Robert Bergmark*, född 1871 i Stockholm, var också sjöman. När han dog 1894 i domkyrkoförsamlingen i Stockholm var han dock bageriarbetare.

Carl Gustaf Theodor Bergmark, född 1868 och barnbarn till Moses Mosesson Bergmark, var under någon tid sjöman men kom att bli utvandrare till New York i USA, se sidan 33.

Nils Ture Henrik Hübinette föddes i Stockholm 1895. Han var barnbarn till garvaren Lars Bergmark. Fadern, sergeant vid Livregementets dragonkår i Stockholm, dog år 1900 och Nils Ture Henrik, yngst av sju syskon, blev fosterson hos en torparfamilj i Småland strax söder om gränsen till Östergötland. Han var dräng och arbetare i den trakten innan han blev sjöman i 30-årsåldern. På äldre dar var han arbetare i Norrköping där han dog 1987. Han var gift med kvinna från Norge. De fick inga barn.

Bilaga 1. Ättlingar till Moses Mosesson Bergmark och Marta Helena Johansdotter

1. Mosesson Bergmark, Moses (f. 1783-10-23 - Gagsmark 3, Skellefteå (AC), d. 1857-12-28 - Ersmark, Skellefteå (AC))
 - m. Johansdotter, Marta Helena (Lena) (f. 1791-05-19 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1868-07-19 - Ersmark, Skellefteå (AC)), g. 1817-10-31
2. Bergmark, Anna Cathrina (Kajsa) (f. 1819-01-01 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1896-10-07 - Ersmark, Skellefteå (AC))
 - m. Grönlund, Jonas (f. 1826-02-14 - Ersmark, Skellefteå (AC))
3. Jonsson Grönlund, Jonas (f. 1851-03-13 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1881-03-17 - Ersmark, Skellefteå (AC))
 - m. Johansdotter Lundström, Eva Maria (f. 1853-04-02 - Storkåge, Skellefteå (AC), d. 1882-06-05 - Ersmark, Skellefteå (AC)), g. 1876-12-11
4. Grönlund, Anna Augusta (f. 1877-09-28 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1955 - Danviks hem, Stockholm Sö)
4. Grönlund, Jonas (f. 1879-12-25 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1947)
 - m. Östgren, Agnes Viktoria (f. 1883-03-21 - Sjövreten, Enköpings-Näs (C), d. 1971-12-13 - Hägersten (AB)), g. 1909-05-02
5. Grönlund, Anna-Lisa* (Anli) (f. 1910-01-16 - Jukkasjärvi fs (BD), d. 2005-12-23 - Skellefteå, (AC))
 - m. Harlin, Gösta* Emanuel (f. 1899-01-08 - Sollefteå, d. 1979-04-04 - Luleå domkyrkoförsamling (BD)), g. 1930-06-14 - Sollefteå (Y)
6. Harlin, Tord* Gösta (f. 1935-05-30 - Luleå)
 - m. Forsell, Gunnel* Margareta (f. 1936-04-06 - Skellefteå sfs (AC)), g. 1957-12-21
6. Harlin, Bengt-Arne* (f. 1937-06-11 - Luleå, d. 2020-10-23)
 - m. Forsell, Birgit* Elisabet (f. 1940-09-12 - Skellefteå Sankt Örjan (AC)), g. 1961-07-25
5. Grönlund, Assa Linnéa (f. 1911-06-10 - Jukkasjärvi fs (BD), d. 2003-06-24 - Vaksala (C))
5. Grönlund, Ture Jonas (f. 1918-12-23 - Luleå domkyrkoförsamling (BD), d. 1982-09-07 - Skärholmen (AB))
 - m. Öhlén, Ingrid (f. 1920-06-01 - Indal (Y)), g. 1948-07-04, skillsm. 1965-09-23
3. Grönlund, Anna Helena (Lena) (f. 1852-06-07 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1892-02-18 - Myckle, Skellefteå sn (AC))
2. Bergmark, Johan (f. 1819-12-05 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1820-09-00 - Ersmark, Skellefteå (AC))
2. Bergmark, Martha Helena (Lena) (f. 1821-01-16 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1866-04-10 - Ersmark, Skellefteå (AC))
 - m. Okänd
3. Bergmark, Johan August (f. 1851-06-27 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1937-11-22 - Östanbäck, Byske (AC))
 - m. Holmlund, Sara Christina (f. 1846-07-06 - Frostkåge, Skellefteå sn (AC), d. 1931-12-16 - Östanbäck, Byske (AC)), g. 1873-09-21
4. , Martha Helena (f. 1873-08-24 - Frostkåge, Skellefteå sn (AC), d. 1889-01-13 - Östanbäck, Byske (AC))
4. Bergmark, Johannes (f. 1875-08-18 - Frostkåge, Skellefteå sn (AC), d. 1950-04-11 - Östanbäck, Byske (AC))
 - m. Åman, Anna Fredrika (f. 1890-02-05 - Skellefteå (AC), d. 1983-07-03 - Byske, Byske fs (AC)), g. 1931-03-29
4. Bergmark, Linda Elisabeth (f. 1877-10-20 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1938-10-06 - Östanbäck, Byske (AC))
 - m. Karlsson, Bror Hjalmar (f. 1885-11-08, d. 1974-05-29 - Östanbäck, Byske (troligen)), g. 1911-03-14
5. , Johan Teodor (f. 1911-05-11 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1916-05-08 - Östanbäck, Byske (AC))
5. Karlsson, Arvid Andreas (f. 7 ... 1910 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1996-10-04 - Östanbäck, Byske (AC))
 - m. Stenberg, Rut Anni-Marie (f. 1916-09-21 - Fällfors fs (AC)), g. 1939-07-23
6. Karlsson, Rut Ingegerd Elisabet (f. 1937-05-02)
 - m. Pettersson, Nils Henry Alfons (f. 1932-10-01 - Byske (AC), d. 2011-11-11 - Skellefteå Sankt Olov (AC)), g. 1955-10-01
6. Karlsson, Linnéa Margareta (f. 1941-05-09)
6. Karlsson, Inger Anita
5. Karlsson, Ellen Elisabet (f. 1917-09-09 - Östanbäck, Byske (AC), d. 2007-02-02 - Byske, Byske fs (AC))
 - m. Lundgren, Nils Verner (f. 1916-08-12 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1969-09-13), g. 1946-08-04
6. Lundgren, Bernt Nils Göran (f. 1946-08-04)
5. Karlsson, Elma Karolina (f. 1919-06-02 - Östanbäck, Byske (AC), d. 2012-07-23

- Kåge, Kågedalen (AC))
- m. Larsson, Bengt Arne (f. 1924-07-18, d. 1986-06-05), g. 1954-12-12
- 5. , Holger (f. 1920-11-27 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1920-11-29 - Östanbäck, Byske (AC))
- 5. Karlsson, Tea Viktoria (f. 1923-03-12 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1956-01-02 - Segerlund 1:4, Segerlund, Fällfors (AC))
- m. Lundberg, Karl Samuel (f. 1918-01-16 - Fällfors fs (AC)), g. 1945-01-21
- 6. Lundberg, Gunilla Anita (f. 1945-05-13)
- 6. Lundberg, Mona Viktoria (f. 1948-02-23)
- 4. Bergmark, Carl (f. 1880-07-07 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1966-10-06 - Östanbäck 11:13, Östanbäck, Byske (AC))
- m. Okänd
- 4. Bergmark, Anders (f. 1883-03-20 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1939-08-06 - Saint Louis Co., Minnesota, USA)
- 4. Bergmark, Ida Christina (f. 1885-08-29 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1929-01-17 - Östanbäck, Byske (AC))
- m. Okänd
- 5. , Rut Emelia (f. 1912-05-22 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1992-05-12 - Byske (AC))
- 4. Bergmark, Helena Carolina (f. 1889-09-03 - Östanbäck, Byske (AC), d. 1929-01-08 - Östanbäck, Byske (AC))
- 2. Bergmark, Johannes (Johan) (f. 1822-01-04 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1874-08-16 - Södertälje (AB))
- m. Pärsson, Greta Kristina (Stina) (f. 1823-01-26 - Sjöbotten, Falmark, Skellefteå (AC), d. 1901-01-23 - Falmark, Skellefteå (AC))
- 3. Bergmark, Pär (Petter) Johan (f. 1850-05-02 - Sjöbotten, Falmark, Skellefteå (AC), d. 1931-12-20 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
- m. Isaksdotter, Emma Karolina (f. 1850-05-26 - Burträsk (AC)), g. 1875
- 4. Bergmark, Johan (f. 1876-08-22 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1918-03-20 - Yttre Ursviken, Skellefteå lfs)
- m. Vallman, Kristina Johanna (f. 1875-04-05 - Ursviken, Skellefteå sn (AC), d. 1925-09-01 - Yttre Ursviken, Skellefteå lfs), g. 1901-11-10
- 5. , Emma Vilhelmina (f. 1902-10-09 - Yttre Ursviken, Skellefteå lfs, d. 1902-10-09 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC))
- 5. , Johan Albert (f. 1903-08-17 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1903-08-27 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC))
- 5. Bergmark, John Egon (f. 1904-08-17 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1909-03-29 - Yttre Ursviken, Skellefteå lfs)
- 5. , Lilly Kristina (f. 1906-08-27 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1906-08-31 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC))
- 5. , Karl Petrus (f. 1907-12-09 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1907-12-10 - Yttre Ursviken, Skellefteå (AC))
- 4. Bergmark, Hilda Margareta (f. 1878-03-16 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1942-08-14 - Inre Ursviken, Skellefteå lfs (AC))
- m. Normark, Johan Valfrid (f. 1874-10-07 - Burträsk, Skellefteå sn (AC)), g. 1903-10-18
- 5. , Anna Minette (f. 1904-10-01 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1904-10-01)
- 5. , Anette Margareta (f. 1906-02-01 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1984-05-06 - Skellefteå Sankt Olov (AC))
- m. Ögren, Magnus Kristoffer Nikolaus (f. 1907-07-27, d. 1948-06-10 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC)), g. 1933-11-26
- 6. Ögren, Margareta Charlotta (f. 1934-05-28 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC))
- 6. Ögren, Bertil Kristoffer (f. 1935-11-28 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC))
- 6. Ögren, Sven Anders (f. 1937-06-16 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC), d. 2008-05-10 - Skellefteå Sankt Olov (AC))
- m. , Gun Solveig Birgitta (f. 1939-09-18 - Hortlax (BD)), g. 1958-04-07
- 6. , Eva Kristina (f. 1938-10-15 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC))
- 5. Normark, Ragnhild Aurora (f. 1908-05-23 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 2005-01-26 - Ursviken, Skellefteå Sankt Örjan (AC))
- m. Furberg (f. 1906-11-19 - Skellefteå (AC), d. 1974-10-09), g. 1940-11-16
- 6. Furberg, Ragnhild Helena (f. 1942-10-22 - Ursviken, Skellefteå lfs (AC))
- 6. Furberg, Ulf Sigurd (f. 1944-03-08)
- 6. Furberg, Lars Göran (f. 1953-03-10)
- 5. Normark, Sven Johan Emanuel (f. 1911-03-17 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1987-11-16 - Ursviken, Skellefteå Sankt Örjan (AC))

- m. , Ann-Sofi (f. 1918-03-16 - Skellefteå (AC)), g. 1939-05-07
6. Normark, Gerd Ann-Sofi (f. 1944-05-11 - Skellefteå sfs (AC))
5. Normark, Bertil Augustin (f. 1912-09-19 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC))
- m. , Göta Viktoria (f. 1914-04-08 - Skellefteå lfs (AC)), g. 1940-11-24
6. Normark, Fred Harry (f. 1946-05-24 - Skellefteå sfs (AC))
6. Normark, Stefan Ingevald (f. 1948-07-11 - Skellefteå lfs (AC))
5. Normark, Axel Napoleon (f. 1919-06-16 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC))
- m. Persson, Elsa Gunvor (f. 1920-12-25 - Vittsjö (L)), g. 1944-03-18
6. Normark, Ulf Ingvar (f. 1944-11-27 - Linköpings domkyrkoförsamling (E))
6. Normark, Lars Börje Sigvard (f. 1947-03-13 - Skövde (R))
6. Normark, Eva Gunilla (f. 1953-05-14 - Kumla (T))
5. Normark, Ebba Carolina (f. 1924-01-29 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC), d. 1925-03-31 - Inre Ursviken, Skellefteå (AC))
4. Bergmark, Alma Aurora (f. 1880-07-18 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1945-05-06 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
4. Bergmark, Karolina (f. 1883-03-08 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1953-03-03 - Selet 1:2, Selet, Lövvånger (AC))
- m. Lindholm, Jonas Leonard (f. 1875-09-28 - Hökmark, Lövvånger (AC)), g. 1907-12-06
5. Lindholm, Karl Jonas (f. 1909-01-18 - Selet, Lövvånger (AC), d. 1983-08-06 - Teg (AC))
- m. Eriksson, Vivian Alfhild Elisabet (f. 1911-03-12 - Umeå landsförsamling (AC), d. 1994-03-19 - Teg (AC)), g. 1937-03-28
6. Lindholm, Gerd Elisabet (f. 1938-09-12)
6. Lindholm, Karl Eric Gösta (f. 1941-02-04)
6. Lindholm, Brita Görel Margareta (f. 1950-06-28)
5. Lindholm, Sven Johan (f. 1910-06-26 - Selet, Lövvånger (AC), d. 2003-05-13 - Västanfors (U))
- m. Karlsson, Agda Paulina (f. 1915-08-26 - Bygdeå (AC), d. 1996-12-16 - Västanfors (U)), g. 1942-09-20
6. Lindholm, Jan Mikael (f. 1950-07-23)
5. Lindholm, Oskar Ragnar (f. 1912-12-01 - Selet, Lövvånger (AC), d. 1971-07-18 - Kirseberg (M))
- m. Lexander, Rut Birgit (f. 1910-10-21 - Östra Broby (L), d. 1976-12-30 - Kirseberg (M)), g. 1939-07-03
5. Lindholm, Ester Karolina (f. 1916-04-10 - Selet, Lövvånger (AC), d. 1994-02-03 - Katrineholm (D))
- m. Hallin, Nils Villiam (f. 1914-07-08 - Västra Vingåker (D), d. 1990-03-14), g. 1941-10-11
6. Hallin, Berit Anita (f. 1945-04-13 - Flen (D))
5. Lindholm, Emma Elisabet (f. 1917-11-17 - Selet, Lövvånger (AC), d. 1999-02-02 - Västerhaninge (AB))
5. Lindholm, Ruth Magdalena (f. 1928-07-22 - Selet, Lövvånger (AC), d. 1942-10-25 - Selet, Lövvånger (AC))
4. Bergmark, Karl Aron (f. 1885-04-16 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC))
4. Bergmark, Edla Maria (f. 1887-04-28 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC))
4. Bergmark, Gustaf Leopold (f. 1889-11-15, d. 1962-04-28 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
- m. Lindholm, Emma Akvilina (f. 1891-12-22 - Lövvånger (AC), d. 1947), g. 1921-06-23
5. Bergmark, Johan Ludvig (f. 1923-02-19 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC), d. 2003-02-22 - Ursviken, Skellefteå Sankt Örjan (AC))
5. Bergmark, Bengt Gustaf (f. 1925-05-03 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC), d. 1985-12-08 - Ursviken, Skellefteå Sankt Örjan (AC))
5. Bergmark, Ingrid Maria (f. 1927-07-04 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
5. Bergmark, Gunhild Kristina (f. 1929-04-16 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC), d. 1965-02-14 - Ursviken, Skellefteå Sankt Örjan (AC))
5. Bergmark, Hildur Margreta (f. 1930-03-03 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
5. Bergmark, Helge* Leopold (f. 1931-11-08 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC))
- m. Lundqvist, Anna Linnea* (f. 1931-12-25 - Ursviken, Skellefteå lfs (AC)), g. 1954-03-06
5. Bergmark, Karl* Birger (f. 1932-11-22 - Furunäs, Skellefteå lfs (AC), d. 2013-04-07 - Ursviken, Skellefteå lfs (AC))
5. Bergmark, Ruth* Linnea (f. 1935-06-21 - Ursviken, Skellefteå lfs (AC))

- m. Johansson, Pontus Egil* Emanuel (f. 1933-03-24 - Bergsbyn, Skellefteå lfs(AC), d. ?? AUG 2012), g. 1958-08-02
6. Johansson, Ruth Kristina (f. 1960-12-06 - Lycksele (AC))
6. Johansson, Anders* Egil (f. 1962-07-15 - Lycksele (AC))
6. Johansson, Anna Maria (f. 1965-08-08 - Robertsfors (AC))
4. , Moses (f. 1893-04-17 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1893-04-19)
4. , Moses (f. 1894-09-28 - Klemensnäs, Skellefteå sn (AC), d. 1895-01-19)
- m. Widestedt, Anna Magdalena (f. 1826-06-23 - Stämmingsgården, Skellefteå sn (AC), d. 1870-11-17 - Näsbyn, Nederkalix (BD)), g. 1852-07-13 - å Sunnanå hos Hr. Lagerlöf
3. Bergmark, Olof Otto (f. 1852-09-06 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC))
- m. Burman, Lydia (f. 1855-04-21 - Överluleå (BD)), g. 1876-07-18
4. Bergmark, Henny (f. 1877-08-24 - Nederkalix (BD), d. 1910-03-14 - Härnösand, (Y))
4. Bergmark, Gustaf (f. 1878-08-16 - Nederkalix (BD), d. 1957-05-03 - Björkö-Arholma (AB))
- m. Nyberg, Hilma Anna Elisabeth (f. 1887-02-05 - Hedvig Eleonora (AB), d. 1956-03-14 - Björkö-Arholma (AB)), g. 1934-11-22
4. Bergmark, Malin Elisabeth (f. 1880-11-21 - Nederkalix (BD), d. 1932-09-08 - Örnsköldsvik (Y))
- m. Thingwall, Sofia (f. 1848-07-25 - Vallen, Nederkalix (BD), d. 1931-03-25 - Umeå sfs (AC)), g. 1872-10-17 - Stockholm
2. Bergmark, Carl (f. 1823-07-07 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1842-07-31)
2. Mosesson Bergmark, Moses (f. 1825-01-18 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1885-09-06 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC))
- m. Häggström, Emma Lovisa (f. 1826-09-22 - Kyrkbordet, Skellefteå sn (AC)), g. 1857-07-17
3. Bergmark, Serafia Helen Margreta (f. 1858-09-03 - Hammerdal, Strömsunds kn (Z), d. 1889-04-18 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC))
3. , Emma Eva* Charlotta (f. 1860-06-16, d. 1873-05-18 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC))
3. Bergmark, Moses Otto Immanuel (f. 1861-08-03 - Mo, Hammerdal (Z), d. 1940-01-31 - Goulburn, Goulburn Mulwaree, NSW, AU)
- m. Bugle, Blanche Adelaide Lee (f. 1869-10-10 - Sydney, New South Wales, Australien), g. 1894-08-15 - All Saints' Church, Petersham, Sydney, NSW, AU
4. Lee, Otto Theodore (f. 1895-06-24 - Goulburn, New South Wales, Australien, d. 1964 - Goulburn, New South Wales, Australien)
- m. Butler, Alice Mary (May) (f. 1898 - Grong Grong, Narrandera, New South Wales, Australien), g. 1937 - New South Wales, Australien
5. Bergmark, William (Bill) Theodore Lee (f. 1938-05-01 - Texas, Queensland, Australien, d. 1991-11-28 - Sydney, New South Wales, Australien)
- m. Anderson, Diana Eleanor (f. 1942-03-15 - Durbin, South Africa), g. 1961-11-25
6. Bergmark, David Lee (f. 1968-05-31 - Brisbane, Queensland, Australien)
- m. Selby, Penny, g. 1999-03-15
6. Bergmark, Marion Lee (f. 1965-07-15 - Brisbane, Queensland, Australien)
- m. Langworthy, Phillip Scott (f. 1965-02-21 - Sydney, New South Wales, Australien), g. 1994-02-14 - Sydney
6. Bergmark, Stephen (f. 1963-04-29 - Brisbane, Queensland, Australien)
- m. Browning, Dianne Maree, g. 1993-11-06
5. Bergmark, Nancy Selma Lee (f. 1940-08-27 - Goulburn, New South Wales, Australien)
- m. Okänd
4. Bergmark, Alice Selma Lee (f. 1898-09-25, d. 1959-07-03 - Goulburn, New South Wales, Australien)
4. Bergmark, Amy Evelyn Lee (f. 1901-05-23)
- m. Hongell, Einar Valentin (f. 1898-09-11 - Karleby, Mellersta Österbotten, Finland, d. 1955-08-11 - 174 Arden-street, Coogee, Kingsford Smith, Sydney, NSW, Australien), g. 1929-05-11 - Goulburn, Goulburn Mulwaree, NSW, AU
3. , Aron Olof Abraham (f. 1863-09-25 - Mo, Hammerdal (Z), d. 1863-10-01 - Mo, Hammerdal (Z))
3. Bergmark, Viktoria (Tora) Eufrosyna Lovisa (f. 1865-01-16 - Mo, Hammerdal (Z))
- m. Waara-Grape, Johan (f. 1859-07-01 - Korpikylä, Karl Gustav (BD), d. 1943-11-22 - Luleå), g. 1891-06-18
4. Johansson Waara-Grape, Karl Hjalmar* (f. 1892-05-03)
- m. Gustafsson, Elvy (f. 1902-04-10 - Pargas, Finland, d. 1953-02-07), g. 1928-08-18

5. Waara-Grape, Eva* Birgitta (f. 1930-06-05)
m. Liljeström, Alf* Erland, g. 1954-06-05
6. Liljeström, Mona Carina
m. Engeström, Marta, g.
4. , Emma Gertrud (f. 1893-10-14, d. 1896-02-28)
4. Waara-Grape, Gerda* Elisabeth (f. 1894-11-29, d. 1991-09-22 - Nederluleå (BD))
4. Waara-Grape, Johan Gustav* (f. 1896-01-15 - Luleå)
m. Åslander, Elna Sofia Evelina (f. 1912-04-12), g. 1929-08-04
5. Waara-Grape, Elna Birgitta* (f. 1933-02-21 - Sankt Göran (AB))
5. Waara-Grape, Karin Gunilla (f. 1942-11-22)
4. Märta* Viktoria, Marta Waara-Grape (f. 1898-06-21 - Korpikylä, Karl Gustav (BD))
m. Abrahamsson, Ejnar (f. 1896-08-21 - Junsele (Y)), g. 1931-10-10
5. Abrahamsson, Stig* Ejnar (f. 1933-03-25 - Sollefteå (Y), d. 1997-07-31 - Sollefteå (Y))
m. Okänd
5. Abrahamsson, Gudrun* Ingegärd (f. 1935-06-12 - Sollefteå (Y))
m. Okänd
5. Abrahamsson Waara-Grape, Karin* Viktoria (f. 1937-02-27 - Sollefteå (Y))
m. Okänd
4. Waara-Grape, Signe* Maria (f. 1900-02-14 - Korpikylä, Karl Gustav (BD))
m. Molander, Olof Harald (f. 1899-02-09, d. 1930-01-30), g. 1926-06-24
5. Molander, Olof (f. 1927-04-06)
4. Waara-Grape, Sven* Birger (f. 1902-01-14 - Nederluleå (BD), d. 1976-04-21 - Västervik (H))
m. Mörtberg, Alfhild Gustava (f. 1903-05-05), g. 1935-07-03
5. Waara-Grape, Ingrid Viktoria Margareta (f. 1935-03-13 - Gustav Vasa (AB))
5. Waara-Grape, Birger Johan Arendt (f. 1936-07-31 - Vittangi (BD))
5. Waara-Grape, Sven Bengt Ingemar (f. 1939-11-10 - Gällivare kbfd (BD), d. 2012-08-30 - Bromma (AB))
5. , Birgit
4. Waara-Grape, Ellen* Sofia (f. 1906-10-04 - Korpikylä, Karl Gustav (BD))
m. Bolin, Per Gustaf (f. 1907-11-01, d. 1947), g. 1935-04-06
5. Bohlin, Per Lennart* (f. 1940-03-08 - Uppsala)
5. Bohlin, Tora* Ellen (f. 1942-01-02 - Uppsala)
5. Bohlin, Sylvia* Ingegerd (f. 1943-10-17 - Uppsala, d. 2017-08-23)
5. Bohlin, Nils Henning (f. 1945-09-02 - Uppsala)
3. , Seth John Daniel (f. 1866-05-23 - Mo, Hammerdal (Z), d. 1867 - Mo, Hammerdal (Z))
3. Bergmark, Carl Gustaf Theodor (f. 1868-09-20 - Mo, Hammerdal (Z), d. 1925-12-03 - 658 Henry St, Kings Co. Brooklyn, New York State, USA)
3. , Hedvig Maria Elisabeth (f. 1869-10-30 - Mo, Hammerdal (Z), d. 1869-11-11 - Mo, Hammerdal (Z))
2. Mosesson Bergmark, Aron (f. 1825-01-18 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1901-03-28 - Ersmark, Skellefteå (AC))
m. Boström, Brita Johanna (f. 1831-03-07 - Falmark, Skellefteå (AC), d. 1911-07-04), g. 1862-04-24
3. Aronsson Bergmark, Moses (f. 1863-01-10 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1938-06-30 - Ersmark, Kågedalen (AC))
m. Pettersson, Nina* Lovisa (f. 1869-01-30 - Lejonström, Skellefteå sn (AC), d. 1942-08-29 - Ersmark, Kågedalen (AC)), g.
4. Bergmark, Karl Sigurd* (f. 1893-09-08 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1976-05-30 - Skellefteå)
m. Westermark, Berta* Lovisa (f. 1895-06-20 - Skellefteå (AC)), g. 1921-12-11
5. Bergmark, Gullan* Ingegärd (f. 1922-07-17 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC))
5. Bergmark, Martin* Johannes (f. 1924-12-07 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 2015-03-15 - Linköpings Skäggetorp)
5. Bergmark, Barbro Ann-Marie (f. 1928-09-11 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC))
m. Kindgren, Harry (f. 1924-03-08 - Norge, d. 1995-07-11 - Landeryd (E)), g. 1950-12-23
6. Kindgren, Bo Harry (f. 1952-11-08 - Linköpings Sankt Lars (E))
6. Kindgren, Per Olof (f. 1955-04-24 - Linköpings Sankt Lars (E))
4. Bergmark, Johan Ragnar* (f. 1899-07-10 - Skellefteå (AC), d. 1918-10-29 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC))
4. Bergmark, Signe Ragnhild Paulina (f. 1903-03-24 - Skellefteå (AC), d. 1956-08-07 - Bjurliden, Skellefteå lfs (AC))
m. Karlsson, Bror, g. 1930
4. Bergmark, Minette* Lovisa Johanna (f.

- 1906-09-30 - Ersmark, Kågedalen (AC), d. 1964-03-12)
- m. Kvist, Gustaf Harald* (f. 1899-02-01 - Grangårde, d. 1981-07-02 - Skellefteå, Skellefteå lfs (AC)), g.
5. Kvist, Göran* Ragnar (f. 1937-07-23 - Skellefteå lfs (AC), d. 1980-07-20)
 - m. Lindblom, Eva* Margareta (d. 2016-03-19 - Falkenberg), g. 1964-06-27
 6. Kvist, Ann-Charlotta (f. 1967-02-28 - Kåge, Kågedalen (AC))
 6. Kvist, Peter Ragnar (f. 1969-03-11 - Kåge, Kågedalen (AC))
 5. Kvist, Karin Runa Monika (f. 1940-02-09 - Boliden, Skellefteå lfs (AC))
 - m. Öberg, Hans Bertil (f. 1939-02-26 - Gargnäs (AC), d. 2002-01-12 - Skellefteå, Skellefteå lfs (AC)), g. 1962-07-07
 5. Kvist, Arne* Stellan (f. 1946-04-29 - Skellefteå lfs (AC), d. 1988-02-23)
3. Bergmark, Johan Otto (f. 1864-11-01 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1933-09-08 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC))
 - m. Almkvist, Beda* Maria (f. 1899-12-06 - Råneå (BD), d. 1981-11-13 - Ersmark, Kågedalen (AC)), g. 1927-07-10
 4. Bergmark, Britt* Lilian (f. 1928-04-14 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. ?? MAR 2019)
 4. Bergmark, Nils* Randolf (f. 1929-09-24 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 2010 - Skellefteå)
 - m. Reinholtsen, Tordis Sekkarina Marie (f. 1932-07-23 - Hadsel, Nordland, Norge), g. 1955-06-24 - Kågedalen (AC), skillsm. 1968-09-16
 5. Bergmark, Britt Annika (f. 1959-06-10 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Lindberg, Gun* Mildred Linnéa (f. 1931-09-02 - Bureå fs (AC)), g. 1979-10-03
 4. Bergmark, Stig Lennart* Natanael (f. 1932-05-09 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 2005-02-07 - Stockholm)
 - m. , Siv Ulla-Britt (f. 1934-10-08 - Norsjö fs (AC), d. 2001-11-03 - Skellefteå Sankt Olov (AC)), g. , skillsm. 1975-04-03
 5. Bergmark, Clifton Per Lennart (f. 1957-06-10 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. , Vera Ann-Christin* (f. 1965-11-09), g.
 5. Bergmark, Liz Johanne (f. 1960-10-11 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Brideau, Per Anders Josef (f. 1958-04-24 - Norrtälje (AB)), g. 1987-09-03
 3. Bergmark, Ida Josefina (f. 1867-05-16 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1946-01-07 - Luleå Ss (BD))
 - m. Bäckström, Karl Erik Engelbrekt (f. 1875-11-27 - Sunnanå, Skellefteå sn (AC), d. 1956-06-18 - Högalid (AB)), g. 1899-09-22 - Ersmark, Kågedalen (AC), skillsm. 1923-05-14
 4. Bäckström, Gunhild Karolina (f. 1909-06-09, d. 1912-03-05 - Luleå (domkyrko)fs (BD))
 3. Bergmark, Karl* Konrad (f. 1870-02-21 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1927-03-03 - Storkåge, Skellefteå lfs (AC))
 - m. Lindmark, Ester* Fredrika (f. 1876-07-27 - Byske (AC), d. 1913-09-24 - Drängsmark, Byske (AC)), g. 1902-11-06
 4. , Hjalmar (f. 1903-08-04 - Drängsmark, Byske (AC), d. 1903-08-04 - Drängsmark, Byske (AC))
 4. Bergmark, Aron (f. 1906-07-13 - Byske, Byske fs (AC), d. 1988-02-27 - Uppsala (C))
 - m. , Sigrid Margareta (f. 1917-12-24 - Sidensjö (Y)), g. 1941-08-23
 5. Bergmark, Karl Torsten* (f. 1942-11-15 - Uppsala, d. 2019-05-30 - Uppsala)
 - m. , Ulla* Birgitta (f. 1942-10-02 - Lindsberg), g.
 6. Bergmark, Karin* Margareta Ulrika (f. 1975-08-10 - Gottsunda (C))
 6. Bergmark, Björn Karl Anders (f. 1979-06-02 - Helga Trefaldighet (C))
 5. Bergmark, Lars* Ivar (f. 1947-02-26 - Uppsala (C))
 5. Bergmark, Anna Margareta (f. 1952-01-06 - Uppsala (C))
 - m. Brännström, Maria (Maja)* Lovisa (f. 1882-02-27 - Storkåge, Skellefteå (AC), d. 1934-02-20 - Skellefteå, Skellefteå sfs (AC)), g. 1916-07-28
 4. Bergmark, Elsa* Maria (f. 1918-07-20 - Skellefteå lfs (AC), d. 2007-03-11 - Läroverksvägen 31 K, Ii, Lidingö, Lidingö (AB))
 - m. Hävermark, Knut Otto* (f. 1915-11-20 - Ljusdal (X)), g. 1942, skillsm. 1948-04-28
 - m. Steneberg, Rolf (f. 1914-03-27 - Skellefteå sfs (AC), d. 2002-02-08 - Lidingö (AB)), g. 1950-05-06
 5. Steneberg, Eva Linda Marie (f. 1952-02-13 - Sankt Göran (AB))
 - m. Fernandez-Corugedo Y Garsia, V José (f. 1948-07-29), g. 1980-06-07
 6. Fernandez-Corugedo, Frederico Joaquin (f. 1982-05-01 - Sankt Göran (AB))

6. Fernandez-Corugedo, Daphne Maria (f. 1985-09-18 - Sankt Göran (AB))
4. Bergmark, Karl Erik (f. 1921-10-09 - Storkåge, Skellefteå lfs (AC), d. 1969-01-23 - Dejagatan 2, Farsta (AB), Stockholm)
 - m. Grund, Elisabet* Hervor Teresia (f. 1922-12-14 - Malmö Sankt Petri (M), d. 2016 - Stockholm), g. 1947-06-14
 5. Bergmark, Claes Carl Gustaf (f. 1943-03-28 - Johanneberg)
 - m. , Eva Maria (f. 1953-08-18)
 6. Bergmark, Victor Carl Magnus (f. 1983-04-29 - Stockholm)
3. Bergmark, Nils Theodor* (f. 1873-05-20 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1947-08-08 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Larsson, Maria* Sofia (f. 1873-05-25 - Bygdeträsk, Burträsk (AC), d. 1927-05-11 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC)), g. 1900-03-23 - Ersmark, Skellefteå (AC)
 4. Bergmark, Rut* Johanna Valborg (f. 1901-11-23 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1973-06-09 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Boström, Karl* Antonius (f. 1900-01-07, d. 1988-01-19 - Ersmark, Kågedalen (AC)), g. 1925-11-01
 5. Boström, Bernt* Napoleon (f. 1931-12-12 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 2015-10-12 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. , Signe-Britt (f. 1935-07-31 - Arvidsjaur (BD)), g. 1956-08-25
 5. Boström, Aina* Yvonne Borghild (f. 1936-08-06 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Enmark, Lars Erik (f. 1935-04-07 - Ersmark, Kågedalen (AC), d. 2020-08-12), g. 1956-08-25
 6. Ersmark, Marit Elaine (f. 1955-07-22 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 6. Ersmark, Bert Ola (f. 1961-01-23 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 4. Bergmark, Ester* Maria (f. 1903-03-17 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1982-04-18 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Falk, Andreas* (f. 1899-12-25 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1970-03-23 - Ersmark 11:17, Kågedalen (AC)), g. 1929-06-23
 5. Falk, Gösta* André (f. 1934-08-23 - Ersmark, Kågedalen (AC), d. 2005-09-28 - Kåge, Kågedalen (AC))
 - m. Marcusson, Ulla Birgitta* (f. 1939-09-08 - Skellefteå sfs (AC)), g.
 6. Falk, Gösta Stefan* (f. 1959-08-20 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 6. Falk, Monica* Birgitta (f. 1966-04-12 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 5. Falk, Harry* (f. 1935 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 2003-11-14 - Byske, Byske fs (AC))
 - m. Marklund, Ingegerd (f. - Spisen, Kåge, Kågedalen (AC)), g. 1964
 5. Falk, Eivor* Maria (f. 1944-10-30 - Ersmark, Kågedalen (AC), d. 2021-09-17)
 - m. Lanzén, Johan Håkan* (f. 1946-02-13 - Ljusdal (X), d. 2017-01-01 - Skellefteå (AC)), g. 1968-07-27, skillsm. 2001-05-17
 6. Lanzén, Anna* Maria (f. 1970-07-20 - Södertälje (AB))
 - m. Wahlbom, Ulf Mattias (f. 1970-06-13 - Nödinge (P)), g. 1996-06-29
 6. Lanzén, Sten Rickard Andreas (f. 1973-11-10 - Bureå fs (AC))
 6. Lanzén, Jenny Rebecca (f. 1981-09-23 - Bureå fs (AC))
 5. Falk, Sigrid* Kristina (f. 1944-10-30 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Eriksson, Sven Ove (f. 1945-11-13 - Överluleå (BD)), g. 1965-06-07, skillsm. 1987-09-10
 6. Eriksson, Peter Andreas (f. 1965-09-08 - Skellefteå Sankt Olov (AC))
 6. Eriksson, Johan Georg (f. 1968-08-11 - Turinge (AB))
 4. Bergmark, Tora Gunborg Linnéa* (f. 1904-05-07 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1987-03-08 - Luleå domkyrkoförsamling (BD))
 - m. Ekblad, Ragnar Albert (f. 1897-10-31 - Luleå (BD), d. 1974-10-11 - Luleå domkyrkoförsamling (BD)), g. 1932-06-11
 4. Bergmark, Dagmar* Margareta (f. 1906-04-07 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1979-04-27 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Jakobsson, Josef* Natanael (f. 1905-07-29 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1998-02-17 - Ersmark, Skellefteå (AC)), g. 1934-10-14 - Ersmark, Kågedalen (AC)
 5. Jakobsson, Kjell* Sigvard (f. 1935-12-30 - Hedensbyn, Skellefteå lfs (AC), d. 2021 - Kåge, Kågedalen (AC))
 - m. Lindholm, Gerd Margot* Yvonne (f. 1938-07-10 - Kågedalen (AC), d. 1997-03-18 - Kåge, Kågedalen (AC)), g. 1959-11-28
 6. Jakobsson, Carina Margareth (f. 1961-05-26 - Kågedalen (AC))
 6. Jakobsson, Kjell Ola Mattias* (f. 1968-08-27 - Kågedalen (AC))
 - m. , Marie-Louise, g.
 5. Jakobsson, Fred Håkan* (f. 1941-08-06 - Ersmark, Kågedalen (AC))

- m. , Inga-Britt (f. 1944-10-18 - Örgryte (O)), g. 1977-02-04
4. Bergmark, Gunnar (f. 1908-01-22 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1977-06-23 - Ersmark, Kågedalen (AC))
 - m. Holmström, Märta Margareta (f. 1909-05-25 - Burträsk (AC)), g. 1943-01-24, skillsm. 1945-06-28
 4. Bergmark, Helga Ingeborg* (f. 1910-04-21 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1911-01-01)
 4. Bergmark, Astrid* Viola (f. 1912-10-29 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 1912-12-13 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC))
 4. Bergmark, Aron* Johannes (Jonny) (f. 1916-12-28 - Ersmark, Skellefteå lfs (AC), d. 1991-04-12 - Lidingö (AB))
 - m. Karlsson, Lilly Anita (f. 1939-07-29 - Engelbrekt (AB)), g. 1966-06-19
2. Bergmark, Lars (f. 1826-11-10 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1827-02-27)
 2. Bergmark, Lars Anton (f. 1827-12-22 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1883-01-17 - Maria Magdalena (AB))
 - m. Landström, Amalia (f. 1822-12-09 - Hedensbyn 9, Skellefteå (AC), d. 1858-04-13 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC)), g. 1852-11-21
 3. Bergmark, Leonard (f. 1852-08-14, d. 1872 - Pernambuco, Brasilien)
 3. Bergmark, Anton (f. 1854-02-04 - Skellefteå, Skellefteå sfs (AC))
 3. Bergmark, Otto (f. 1855-11-25 - Skellefteå, Skellefteå sfs (AC), d. 1913-05-18 - Sundsvalls stad, Sundsvall (Y))
 - m. Andersson, Lovisa (f. 1860-12-29 - By (S), d. 1908-03-07 - Sundsvalls stad, Sundsvall (Y)), g. 1891-08-01
 4. Bergmark, Karl Otto (f. 1891-10-12 - Karlstad, d. 1936-07-18 - Göteborgs Annedal (O))
 - m. Svanström, Beda Emilia Dekarolina Augusta (f. 1888-10-30 - Domkyrkoförsamlingen i Göteborg (O), d. 1972-01-16 - Göteborgs Haga (O)), g. 1914-12-12
 5. Persdotter Bergmark, Aina Sigrid Margareta (f. 1920-07-06 - Göteborgs Oskar Fredrik (O), d. 2009-02-02 - Visby, Visby domkyrkoförsamling (I))
 - m. Forsberg, Lennart Wilhelm (f. 2004-07-23 - Gävle Heliga Trefaldighet (X)), g. 1945-08-04
 6. Forsberg, Nils Gunnar Vilhelm (f. 1946-01-22 - Visby (I))
 6. Forsberg, Margaretha Elisabeth (f. 1948-04-28 - Visby (I))
 6. Forsberg, Lars Vilhelm (f. 1950-05-27 - Visby (I))
4. Bergmark, Erik Folke (f. 1893-11-25 - Övre Ullerud (S), d. 1966-07-31 - Sankt Göran (AB))
 - m. Karlsson, Elin Viktoria (f. 1887-03-06 - Rö (AB)), g. 1926-04-07
 4. Bergmark, Ada (f. 1896-12-07 - Övre Ullerud (S), d. 1950-03-01 - Lidingö (AB))
 - m. Söderholm, Herman (f. 1899-03-05 - Klara (AB)), g. 1927-11-19
 5. Söderholm, Sonja Maria (f. 1935-01-29 - Oscar (AB))
 - m. Nordberg, Tord Sigurd (f. 1935-07-11 - Södertälje stadsförsamling (AB)), g. 1962-04-07
 6. Nordberg, Torbjörn (f. 1962-10-16 - Lidingö (AB))
 6. Nordberg, Bror (f. 1968-08-09 - Barkeryd (F))
4. Bergmark, Gösta William (f. 1898-05-05 - Övre Ullerud (S), d. 1974-03-28 - Adolf Fredrik (AB))
 - m. Andersson, Svea Viktoria (f. 1895-03-17 - Kungsholm eller Ulrika Eleonora (AB), d. 1981-07-17 - Adolf Fredrik (AB)), g. 1929-08-28
 4. Bergmark, Sten Gunnar (f. 1900-07-03 - Sundsvalls Gustav Adolf (Y), d. 1971-10-20 - Kungsholm (AB))
 4. Bergmark, Greta Ingeborg (f. 1903-06-22 - Sundsvalls Gustav Adolf (Y), d. 1926-07-06 - Johannes (AB))
3. Carlberg Bergmark, Moses (f. 1858-03-20 - Skellefteå, Skellefteå sfs (AC), d. 1904 - California, USA)
 - m. Berns, Maria Augusta Matilda (f. 1858-04-09 - Tyska Sankta Gertrud (AB)), g. 1888-05-20
 - m. Stolt, Johanna Catharina (f. 1834-08-28 - Österbybruk (Y)), g. 1861-12-29
 3. , Carl Anton (f. 1862-05-17 - Kvarteret Lindormen, Uppsala domkyrkoförsamling (C), d. 1863-03-23)
3. Bergmark, Anna* Gustafva (f. 1863-12-06 - Kungsholm (AB), d. 1937-05-25 - Gustav Vasa (AB))
 - m. Hübinette, Carl Robert* (f. 1859-11-06 - Löfstabruk, Österlövsta (C), d. 1900-05-14 - Manilla, Livgardet till häst (AB)), g. 1883-12-09
 4. Hübinette, Lilly Maria (f. 1884-02-29 - Katarina fs (AB), d. 1962-02-08 - Härnösands domkyrkoförsamling (Y))
 - m. Lindholm, Johan Edvin (f. 1872-07-20 - Säbrå (Y), d. 1934-04-06 - Härnösands domkyrkoförsamling (Y)), g. 1906-08-09

5. , Lilly Margareta (f. 1907-07-19 - Säbrå (Y))
4. Hybinette, Karl Gustaf Vilhelm (f. 1885 - Norrtälje (AB), d. 1890 - Katarina fs (AB))
4. Hybinette, Anna Margareta Karolina (f. 1886 - Katarina fs (AB), d. 1887 - Katarina fs (AB))
4. Hübinette, Roberta (Berta) Vilhelmina (f. 1888-02-13 - Katarina fs (AB), d. 1975-05-01 - Härnösands domkyrkoförsamling (Y))
4. Hübinette, Knut* Oskar Robert (f. 1889-11-18 - Katarina fs (AB), d. 1970-12-14 - Vickleby (H))
- m. Rosengren, Elsa Serafia Paulina (f. 1893-08-26 - Vickleby (H), d. 1983-02-24 - Vickleby (H)), g. 1921-03-26 - Vickleby (H)
5. Hübinette, Folke Robert (f. 1934-04-03 - Vickleby (H), d. 1983-04-29 - Mörbylånga (H))
4. Hybinette, Ebba Elisabet (f. 1891 - Katarina fs (AB), d. 1893 - Katarina fs (AB))
4. Hübinette, Nils Ture Henrik (f. 1895-10-21 - Hedvig Eleonora (AB), d. 1987-07-06 - Norrköpings Matteus (E))
- m. Karlsen, Hanna Emeda (f. 1904-05-06 - Norge), g. 1928-12-29, skillsm. 1955-01-24
3. Bergmark, Johan Robert (f. 1867-08-29 - Kungsholm (AB), d. 1894-12-17 - Stockholms domkyrkoförsamling (AB))
3. Bergmark, Bernhard (f. 1871-02-17)
2. Bergmark, Gustaf (f. 1829-08-11 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC), d. 1865-04-22 - Sundsvall (Y))
2. Bergmark, Otto (f. 1831-04-09 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC))
- m. Okänd
2. Son, Namnlös (f. 1832-05-00 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC), d. 1832-05-09)
2. Bergmark, Lovisa (f. 1834-03-23 - Skellefteå stad, Skellefteå (AC), d. 1920-12-13 - Stockholms Gamla Sjukhem, Kungsholm (AB))
- m. Carlsson, Gustaf Enoch (f. 1840-01-03 - Homsta, Biskopskulla (C), d. 1871-09-24 - Nordamerika), g. 1867-05-07 - Jakob och Johannes (AB)
3. , Lovisa Alexandra (f. 1868-02-17 - Adolf Fredrik (AB), d. 1869-09-20 - Nordamerika)
3. Carlsson, Enoch Tycko (d. 1870-05-15 - Nordamerika)
2. Bergmark, Maria Charlotta (f. 1836-10-25 - Ersmark, Skellefteå (AC), d. 1882-03-31)
- m. Nilsson Boström, August (f. 1835-11-12 - Falmark, Skellefteå (AC), d. 1881-08-14 - Falmark, Skellefteå (AC)), g. 1863-03-25
3. , Helena Amalia (f. 1863-08-23 - Falmark, Skellefteå (AC), d. 1863 - Falmark, Skellefteå (AC))
3. Boström, Nils Leonard (f. 1865-05-08 - Långviken, Falmark, Skellefteå sn (AC), d. 1898-05-27 - Nyhamn, Skellefteå (AC))
3. , Helena Theresia (f. 1867-12-07 - Falmark, Skellefteå (AC), d. 1868-12-29 - Falmark, Skellefteå (AC))
3. Augustinsson Boström, Johan August (f. 1870-10-22 - Långviken, Falmark, Skellefteå sn (AC), d. 1929-07-18 - Talvatis, Jokkmokk kbfd (BD))
- m. Eklund, Matilda (f. 1877-09-17 - Älvsby (BD)), g. 1900-08-19
4. Johan, Nils (f. 1904-06-24 - Karats, Jokkmokk (BD), d. 1975-01-30 - Jokkmokk kbfd (BD))
4. , Berta Matilda (f. 1910-12-06 - Karats, Jokkmokk (BD), d. 1990-04-19 - Skön (Y))
- m. Rönnbäck, Kurt Allan (f. 1914-05-21 - Umeå landsförsamling (AC), d. 1969-10-26), g. 1937-08-01
5. Rönnbäck, Kersti Marketta (f. 1943-03-01 - Finland)
5. Rönnbäck, Bengt Olof (f. 1947-11-15 - Tåsjö)
4. Boström, Fanny Aurora (f. 1913-06-09 - Karats, Jokkmokk (BD), d. 1997-03-19 - Sollentuna, Sollentuna kn (AB))
- m. Lidström, Johan Albin (f. 1904-07-05 - Jokkmokk (BD)), g. 1935-07-07
3. , Carl Moses (f. 1873-01-15 - Långviken, Falmark, Skellefteå sn (AC), d. 1873-05-30 - Långviken, Falmark, Skellefteå sn (AC))
3. Boström, Ida Maria (f. 1876-04-14 - Långviken, Falmark, Skellefteå sn (AC), d. 1942-08-16 - Sedro-Woolley, Skagit Co., Washington, USA)
- m. Kallin, Johan Olof (f. 1875-12-14 - Sidensjö (Y), d. 1943-12-27 - Seattle, King Co., Washington, USA), g. 1902-03-31
4. Kallin, Gerda Maria (f. 1902-10-06 - Jukkasjärvi fs (BD), d. 1939-12-31 - Seattle, King Co., Washington, USA)
- m. Anderson, Leo Stein (f. 1890-12-13 - Älvsby fs, (BD), d. 1935-07-27 - Seattle, King Co., Washington, USA), g. 1923-04-11 - King Co., Washington, USA
5. Anderson, Lawrence Arthur (f. 1923-08-11 - Seattle, King Co., Washington, USA)
- m. McConkey, Irene Louise (f. c:a 1930 - Washington, USA), g. 1947-06-16 - Seattle, King Co., Washington, USA
4. Kallin, Mellryd Alyda (f. 1904-06-22 - Kiruna, Jukkasjärvi (BD), d. 1905-04-03 - Seattle, King Co., Washington, USA)

Bilaga 2. Basarkommitté samlad på JO Bergmarks gård.

Till ett foto taget vid samma tillfälle och med samma personer finns följande anteckning med okänt ursprung: "Foto troligen från kommittémöte inför basar ordnad för insamling av pengar till bönhusbygge. Årtal ca 1920." Listan på personer kommer från olika personer vilket kan förklara att det finns alternativ för en del personer. Plats för detta foto: J.O. Bergmarks veranda i markplanet.

Stående från vänster: Rudolf Fahlgren, Maria Markstedt, gift Holmqvist, Gunborg Bergström, gift Hedlund i Kusliden, **Ester Bergmark**, gift Falk, framför pelare Ester Fahlgren, bakom henne Lina Gustafsson, gift Fahlgren, Svea Häggström, gift Stenman, bakom henne Gerda Enmark, gift Viklund, Knut Enkvist, bakom honom i hatt Karl Olofsson, **Signe Bergmark** eller Minette Lindberg, snett bakom henne Hanna Lindberg, Magda Jakobsson i förkläde och med hätta på huvudet,

gift Fällman, snett bakom henne Marta(?) Holmlund, Gustaf Gustafsson Grönlund, nämndeman, Andreas Lindberg.

Mellanrad: Person som bara syns till en del är J.A. Larsson eller **Theodor Bergmark**. Sedan Gerda Lindberg, **Ragnar Bergmark**, Alida Grönlund eller hennes syster Hildegard Grönlund, gift Strömbergsson, **Johan Otto Bergmark**, Anna Gustafsson, änka efter Handlaren Gustafsson, Petter Leonard Fahlgren, Jenny Karlberg, gift Fahlgren, Johan Gustaf Lindberg, Maria Holmlund, gift Lindberg, Martha Gustafsson.

Sittande på mark eller ett trappsteg: Adele Falk, gift Kjellin, Karl Enkvist, Aina Fahlgren, gift Andersson, Olga Östensson, gift Lund och sedan Åström, **Sigurd Bergmark**, Anna Rehnström, gift Bergström, Gustaf Grönlund i södra byn.

Bilaga 3. Ur minnesord efter Anna-Lisa Harlin, född Grönlund

...

I sitt hem på Dammens äldreboende avled fredagen den 23 december [2005] Anna-Lisa (Anli) Harlin i en ålder av 95 år.

...

Mor, som hette Grönlund som flicka, föddes i Kiruna och växte upp i Luleå. Hon utbildade sig till kantor och tog organist- och kyrkosångarexamen. Hon var gift med förre domkyrkoorganisten Gösta Harlin, Luleå. De fick fyra barn, av vilka en dotter dog vid tre års ålder.

Mor var söndagsskollärare och ungdomsledare i Luleå domkyrkoförsamling, samt ledare för körer och körsångare i domkyrkokören i många år. I slutet av 30- och början av 40-talet utbildade hon sig till röstpedagog i

Stockholm, och blev lärare i röst- och talvård vid Folkskoleseminariet, nuvarande Lärarhögskolan, i Luleå.

Mor var nämndeman vid Luleå tingsrätt samt ledamot av domkyrkoförsamlingens kyrkofullmäktige och kyrkoråd. Hon verkade också som kyrkvård fram till 1980. Tillsammans med maken arbetade hon för missionen och Lutherhjälpen.

Mor utvecklade sin konstnärlighet i teckning och oljemålning hos kända konstnärer i Stockholm. Den varma koloriten är kännetecknande för hennes alster.

Mor skriver i sina minnesanteckningar: "Bönen är en kraft som gör stor verkan. Förbönen når eviga kraftkällor som flödar emot oss som synliga under, men ibland också osynligt i en uppehållande kraft.

...

Bengt-Arne Harlin (Notis i Norra Västerbotten januari 2006)

Bilaga 4. Ur minnesord efter Bengt-Arne Harlin

...

[Bengt-Arne] Harlin avlade högre organistexamen vid Kungliga Musikaliska Akademien med bland andra professor Alf Linder som lärare i orgel och professor Arne Sunnegårdh i sång. Han studerade också improvisation i Paris. Som varande son till domkyrkoorganisten i Luleå föll det sig ganska naturligt att det var kyrkomusiken som skulle bli Bengt-Arnes livsuppgift.

... Den första organisttjänsten, 1962-1965, var i Jörn och upplägget var på gammalt vis: arbetet innefattade musikundervisning i skolan och spel vid förrättningar och gudstjänster i kyrkan.

När emellertid organisttjänsten i Skellefteås mäktiga tempel vid älven, Landskyrkan, blev ledig år 1965 var det dit Bengt-Arne kom för att stanna. Dess stora universalorgel, med 67 stämmor fördelade på fyra manualer och pedal och byggd av A. Mårtenssons Orgelfabrik blev tillsammans med det blomstrande kör livet en följeslagare, kollega och inspiration under alla de år som skulle komma.

Den som besökte söndagens gudstjänst i Landskyrkan någon gång under de 37 år Bengt-Arne tjänstgjorde fick en mycket trivsamt, spännande och konstnärlig upplevelse. Varje koral hade ett genomarbetat och imponerande preludium tillhörande sig. Det var avancerade former som kläddes i en skrud av skönhet, harmonisk rikedom och elegans.

Som pedagog blev det många generationer Bengt-Arne kom att undervisa i orgel, piano, improvisation och satslära såväl vid Skellefteå högre allmänna läroverk sedermera Anderstorp gymnasiet, som Musikhögskolan i Piteå. Därtill hade han både privat- och församlingselever. Det är många som har Bengt-Arne att tacka för mycket.

Bengt-Arnes nyfikenhet för musik var ousinlig. Efter pensioneringen ägnade han en stor del av sin tid att utforska jazzens harmonik och struktur. Birgit och Bengt-Arnes hem, Klockargården, har alltid varit en öppen plats där familj, vänner, körsångare och elever känt sig välkomna. Vi elever som flyttade från Skellefteå var alltid välkomna på en måltid och lägesuppdatering närhelst vi var i stan.

Från flygeln hemma i Klockargården har musiken nu klingat ut, men tonerna dröjer sig kvar likt en klangmatta av minnen.

Joakim Andersson

Tonsättare och organist i Staffans församling, Gävle

Publicerat i Norran

Bilaga 5. Futurum – årtal i företagets utveckling

Följande sammanställning är hämtad från slutrapport 2007 för Skellefteå museums projekt ”Futurum – en fläkt av modernism”.

- 1952 Firman Matoz N.Bergmark startas i Ersmark av Nils Bergmark. Produkten var en propellerfläkt som monterades vid takhöjd.
- 1953 Matoz lanseras på Sveriges Hantverks- och Småindustriorganisations riksmässa i Jönköping. Tillverkningen av fläktar utvidgas i familjens sommarladugård.
- 1954 Fabriken byggs ut med 20 m.
- 1955 Nils Bergmark gifter sig. På bröllopsresan i Europa inser han att marknaden för köksfläktar är enorm.
- 1956 En fläkt med ny typ av ventilation utvecklas. Den fick namnet Futurum.
- 1957
- 1958
- 1959 Serieproduktion av Futurumfläkten startas i Ersmark. 10 man var anställda.
- 1960 En Futurumfläkt kostade 375 :-, inkl kupa och montering blev priset 500:-.
- 1961 Byske kommun erbjöd Futurum att flytta dit. Då bodde drygt 7000 personer i Byske kommun. Gullringshus hade nyligen etablerat sig i samhället. En ny stadsdel mellan skolan och kyrkogården skulle tas i bruk. Den 7 feb beslöt kommunen att bygga fabriken, lämna borgen till inköp av maskiner och rörelsekapital. Bröderna Bergmark hade rätt att återköpa fabriken efter 10 år.
- 1962 Den första fackklubben bildades på Futurum i Ersmark.
- 1963 Företagets nya namn blir Fururumverken AB. Ett försäljningskontor startas i Stockholm. Även i Danmark öppnades kontor. Agenturer i Norge, Finland, Schweiz och England.
- 1964 Driften startar i Byskefabriken, den 2 februari. Kostnad 1,5 Mkr. Golvyta 2000 kvm. Ca 100 arbetade där, 35 % kvinnor. Medelåldern var 27 år. Landshövdingen invigde fabriken den 26 juni 1964. Tillverkning av torkskåp inleddes i Ersmark. Den stora kunden var HSB som använde torkskåpen i miljonprogramssatsningen. Alla nya lägenheter skulle ha torkskåp. Lokalbehovet gjorde att Furuögrundens gamla skola hyrdes. 200 fläktar om dagen tillverkades vid starten, men snart gjorde man 450 fläktar per dag. Kapacitet för 1000 st/dag fanns. Ett tomtområde öster om fabriken om 44 000 kvm inköptes av Futurum för eventuell framtida expansion.
- 1965 Under året tillverkas 61 502 fläktar. Exporten ökade.
- 1966 En lokal i Stockholm övertogs. Det blev Norrlandscenter med utställningslokaler om 1300 kvm. Här kunde också Norrlandsföretag hyra kontor för dagen för sina affärer. I Byske byggdes fabriken ut till att omfatta 11000 kvm. Kostnaden var 4 mkr plus investeringar i maskiner och inventarier med 3 mkr.
- 1967 150 anställda i Futurum Byske varav 38 tjänstemän. Månadslön för arbetare 1 517:- , tjänstemän 2 927:-. Byskeortens mejeri inköptes för tillverkning av duschdetaljer och utvecklingsarbete.
- 1968 Duschmodul i plast färdig för marknaden. Svårigheter med tillverkning gjorde att man lade ner projektet.
- 1969 Filialen i Danmark lades ner. Vikande försäljning av fläktar på grund av konkurrenternas mer moderna produkter. Spiskåpan FV 12 togs fram för lägenhetskök och produkten sålde bra.
- 1970 Nordins snickeri i Stensvedjan togs över av Futurum efter konkurs. Verksamheten flyttades till Ersmark där kryddhyllor började tillverkades. Snickeriet lades ner 1982.
- 1971 Exporten ökade kraftigt, bland annat till Norge. Konkurrenten var dock hård, fläkten FV 13 togs fram, med löstagbar fläktvinge. Futurum var pionjärer i fr om rengöringsbara köksfläktar. FV 13 sålde bra i England och tillverkas än idag. Elektrolux och Elektroheliolux sålde Futurums torkskåp under eget namn sedan man lagt ner sin egen tillverkning av skåp.
- 1972 Impulsduschen och dragskåpet Comprima såldes tillverkningsrätten till. Mejerifastigheten såldes.
- 1973 Utbyggnad av fabriken i etapper 1973 - 1977 till 18 000 kvm som är fabriken yta idag 2006.
- 1974 Likviditetskris inträffade för företaget. Man tog många legoupdrag för att lösa den krisen.
- 1975 Lennart Bergmark lämnade företaget och Nils Bergmark blev ensam ägare. Antalet anställda var som störst 1975, 310 personer. Sedan minskade antalet för att från 1985 öka igen.
- 1976 Nils Bergmark lämnade VD-posten och ägnade sig åt utvecklingsarbete i Futurum Utveckling AB. Hans chefskap hade fått skarp kritik av de fackliga organisationerna på Futurum. Ny VD blev Lennart Wassner. Han avgick dock efter 1 år och Nils Bergmark återinträdde.
- 1977 Futurum Combi lanserades, en ny fläkt som var omställbar mellan recirkulation och frånluft. 1 miljon fläktar hade tillverkats. Kapaciteten var 200 000 / år.
- 1978 En ny serie köksfläktar ”New look” lanserades. De var de effektivaste på marknaden. En variant tillverkas fortfarande.
- 1979 Futurums förlust var 1,5 mkr
- 1980 Futurums förlust var 6 mkr. Electrolux var intresserat av att köpa företaget. Bergmark avböjde.
- 1981 Ett rekonstruktionsförslag las fram som innebar bland annat minskning av antalet anställda från 230 till 130. Ett förslag på löntagarägande togs fram, men blev inte verklighet. I september ställdes betalningarna in.
- 1982 Ny ägare blev Asko AB, som ingick i finska Asko Oy. Ny VD blev Tomas Lindström. 47 personer blev utan arbete vid rekonstruktionen. Vid årets slut var 190 personer anställda. Vinsten för året var 780 000:-.

- 1983 Asko investerade långsiktigt, ca 25 mkr satsades på Futurumfabriken. Årets vinst blev 9,6 mkr. Futurum övertog Askos fläkttillverkning från UPO i Finland. Vetab övertog Futurums verktygsavdelning. 1988 flyttade man till Skellefteå.
- 1984 Ett klimatsystem lanserades, Ekonomix. Varmluft från taket fördelades över rummet. Uppvärmningskostnaden sjönk. Futurum vann export – DM och utsågs till Västerbottens bästa exportföretag.
- 1985 800 fläktar pr dag tillverkades. Antalet anställda var 216 pers, 62 kvinnor. 1986 Ny VD Nils Engström, från Pullmax. ROT-programmet för renovering av äldre hus gjorde att efterfrågan var stor. 5 mkr investerades i datorer och ny teknik.
- 1987 Företaget får namnet Futurum AB. 1988 Pax i Hälleforsnäs köptes upp. Pax tillverkade våtrumsfläktar, ca 80 000/år. Export till Nordamerika inleddes, en order från Kanada på 37 mkr. 1989 Consort Equipment Products i Wales köptes upp, man tillverkade radiatorer och fläktar.
- 1990
- 1991 Byggmarknaden minskade och Futurum minskade sin försäljning kraftigt. Nils Engström lämnade företaget.
- 1992 Anders Hedlund ny VD, från Bostadsventilation i Holmsund.
- 1993 Bengt Erik Hagström blev ny VD. Fläktmarknaden i Sverige gick ner med 25%. Asko Oy drabbades av ekonomiska problem.
- 1994
- 1995
- 1996
- 1997 Transforma AB köpte upp Futurum. Samme Lindmark och dottern Ann-Sofi Ådin Bjurman ägare, Ann-Sofi ny VD. 200-serien lanserades, en ny serie köksfläktar.
- 1998
- 1999 En satsning på miljöarbete i företaget inleddes. 2000 Miljöledningssystem enligt ISO 14 001 certifierades.
- 2001 Faber, italiensk fläkttillverkare, köpte Futurum. Man satsade på gemensam teknik-och produktutveckling.
- 2002 Rolf J Persson ny VD. Han var tidigare produktions- och inköpschef. Rolf arbetade 1989-98 som teknisk chef på Volvo Lastvagnar i Köping.
- 2003
- 2004 Futurum AB omsatte 199 mkr, 164 anställda. Försäljning: 205 000 produkter/år.
- 2005 Franke köper Faber Spa. 2006 Futurum AB och Franke Ramnäs AB gick 1 okt samman genom fusion. Företagets namn blir Franke Futurum.